

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 9.7.2003
KOM (2003) 399 endelig

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

Et nyt partnerskab med Sydøstasien

Indhold

Resumé	3
1. Indledning	5
2. Et solidt grundlag for tættere forbindelser	6
a) Stærke økonomiske interesser	6
b) Udvidelse af samarbejdsdagsordenen med Sydøstasien	10
c) Fællestræk og fælles værdier i de to regioner	12
3. Strategiske prioriteter og tilknyttede indsatsområder	12
a) Støtte regional stabilitet og bekæmpelse af terrorisme	13
b) Fremme menneskerettigheder, demokratiske principper og god regeringsførelse	15
c) Integrere retlige og indre anliggender på alle områder	17
d) Skabe fornyet dynamik i de regionale handels- og investeringsforbindelser	18
e) Fortsat støtte til udvikling af mindre velstillede lande	19
f) Intensivering af dialogen og samarbejdet inden for specifikke sektorer	21
4. Passende institutionelle rammer og ressourcer	24
a) Regionale versus bilaterale institutionelle rammer	24
b) Optimal udnyttelse af de institutionelle rammer og tilgængelige ressourcer	25
5. Lancering af en ny synlighedsstrategi for et styrket samarbejde	27
6. Konklusion	28
Bilag	30

RESUMÉ

Denne meddelelse har til formål at give EU's forbindelser med ASEAN og landene i Sydøstasien nyt liv. Behovet for at udvikle disse forbindelser yderligere blev understreget i Kommissionens meddelelse fra september 2001 om "Europa og Asien: strategiske rammer for styrkede partnerskaber", der siden er blevet godkendt af Rådet og Parlamentet.

Der er flere årsager til denne styrkelse af forbindelserne. Der findes et solidt grundlag for et øget samarbejde, fordi de europæiske lande og de sydøstasiatiske lande har mange fælles træk og værdier og deler vigtige politiske og økonomiske interesser. Disse omfatter dyb respekt for kulturel, religiøs og sproglig forskellighed og et ønske om at sikre regional integration. Der er ligeledes en voksende erkendelse af, at mange problemer – såsom terrorisme, miljødelæggelse, sygdomme og organiseret kriminalitet – er af global art og kun kan løses effektivt gennem internationalt samarbejde. Et af de økonomiske incitamenter til at etablere et tættere samarbejde er, at Sydøstasien forventes at blive et af de mest dynamiske vækstområder i verdensøkonomien.

I denne meddelelse påvises følgende seks strategiske prioriteter, ligesom de foranstaltninger, der kan styrke EU's forbindelser til ASEAN og landene i Sydøstasien, skitseres:

a) Støtte regional stabilitet og bekæmpe terrorisme: Et stærkt ASEAN er sandsynligvis den bedste garanti for sikkerhed og stabilitet i regionen. EU kan bidrage hertil ved at bruge ASEAN og ASEM som rammer om den politiske dialog og ved at stille ekspertise inden for regional integration til rådighed, hvis det bliver bedt herom. EU står allerede parat til fortsat at støtte foranstaltninger inden for konfliktforebyggelse og -løsning. Med hensyn til terrorisme er EU parat til at bistå landene med at træffe foranstaltninger til bekæmpelse af international terrorisme, uden at det går ud over de pågældende landes respekt for de grundlæggende menneskerettighedsprincipper og en fredelig politisk opposition.

b) Menneskerettigheder, demokratiske principper og god regeringsførelse bør fremmes i alle aspekter af EU's politiske dialog og udviklingssamarbejde gennem en opbygning af konstruktive partnerskaber med ASEAN og de nationale regeringer, der bygger på dialog, tilskyndelse og effektiv støtte. Nye bilaterale aftaler med landene i regionen bør alle indeholde klausulen om, at menneskerettigheder er et "væsentligt element", mens EU og navnlig landene i regionen kan beslutte at indlede specifikke bilaterale dialoger om menneskerettigheder.

c) Integrere retlige og indre anliggende på alle områder: Som et led i bestræbelserne på at gøre EU til et område med frihed, retfærdighed og sikkerhed er det vigtigt, at denne dimension indarbejdes i vore eksterne forbindelser. Spørgsmål omkring migration, menneskesmugling, hvidvask af penge, piratvirksomhed, organiseret kriminalitet og narkotika må systematisk indarbejdes i vore regionale og bilaterale dialoger med Sydøstasien.

d) Skabe fornyet dynamik i de regionale handels- og investeringsforbindelser: EU og ASEAN har en stor interesse i at styrke deres økonomiske bånd.

Kommissionen foreslår en handlingsplan for handel, *Trans-Regional EU-ASEAN Trade Initiative (TREATI)*, for at udvide handels- og investeringsstrømmene og etablere effektive rammer for dialog og lovgivningsmæssigt samarbejde om fremme af handel, markedsadgang og investeringsspørgsmål mellem de to regioner. TREATI vil dermed muliggøre seriøse overvejelser om indgåelse af en frihandelsaftale, når den nuværende runde af multilaterale handelsforhandlinger har givet et positivt resultat. En sådan aftale vil være baseret på "WTO-plus"-princippet, den vil indebære tilstrækkelige fremskridt med hensyn til lovgivningsmæssig konvergens og vil medføre gensidige fordele.

e) Fortsat støtte til mindre velstillede lande: Nedbringelse af fattigdommen vil fortsat være en vigtig udviklingsmæssig prioritet for EU, og vi vil fortsat bidrage til en styrkelse af den sociale infrastruktur i de fattigste lande i regionen, navnlig på områderne sundhed og uddannelse. Af andre prioriterede områder for samarbejde kan bl.a. nævnes god regeringsførelse, menneskerettigheder, miljø og skovbrug, handelsrelateret faglig bistand og bekæmpelse af terrorisme.

f) Intensivering af dialogen og samarbejdet på bestemte politiske områder vil være en vigtig måde, hvorpå EU's forbindelser med Sydøstasien kan gives nyt liv. Disse sektorspecifikke områder omfatter økonomiske spørgsmål og handelsspørgsmål, retlige og indre anliggende, videnskab og teknologi, højere uddannelse og kultur, transport, energi, miljø og informationssamfundet.

Ved at søge at intensivere sine forbindelser med Sydøstasien på denne måde vil EU tilbyde landene i regionen **nye bilaterale aftaler** samtidig med, at den forsøger at optimere nytteværdien af de eksisterende institutionelle rammer, såvel de bilaterale som de multilaterale. EU vil ligeledes søge at udnytte de tilgængelige ressourcer bedst muligt, såsom det nyligt etablerede netværk af Kommissionens delegationer i Sydøstasien.

Endelig er det vigtigt, at den uddybning af EU's samarbejde med Sydøstasien, der er genstand for denne meddelelse, er synlig ikke blot i regeringskredse, men også for et bredere publikum inden for handel, den akademiske verden, medierne og i sidste ende den brede befolkning som helhed. I dette dokument foreslås det, at der lanceres **en ny synlighedsstrategi**, idet både hovedkvarterernes, delegationernes og medlemsstaternes ressourcer anvendes til at sprede en række nøglebudskaber.

1. INDLEDNING

I mange århundreder bestod de europæiske og de sydøsteuropæiske landes fælles historie kun af opdagelsesrejsende, missionærer, handlende og nogle få farverige diplomatiske missioner. Derefter fulgte den vanskelige kolonitid og koldkrigstiden, og en del af denne arv består fortsat. Efter 30 års officielle forbindelser mellem Europa og ASEAN er det gensidige kendskab blevet bedre, men det har endnu ikke haft held til at realisere det store potentiale, der ligger i dette samarbejde. I dag er det den generelle opfattelse i både Europa og Sydøstasien, at den kohærens, de virkninger og den politiske synlighed, der kendetegner vore forbindelser, endnu ikke står mål med ambitionerne for det partnerskab, der blev etableret for længe siden.

I forbindelse med den hurtigt fremadskridende globalisering kræver mange konkrete strategiske, politiske og økonomiske fakta nu, at vore forbindelser med Sydøstasien¹ styrkes.

Boks 1: Udvalgte facts om Sydøstasien

*Befolkning: 532 mio.
(8,5 % af verdens befolkning)*

BNP: 1 117 mia. USD

*BNP pr. capita 1 217 EUR
(gennemsnit)*

Indkomstområde pr. capita:

Cambodja: 270 USD, Thailand: 1 970 USD, Singapore: 24 740 USD

Økonomisk vækst i ASEAN:

2000: 5,5 %, 2001: 2,8 %, 2002: 4,5 %

Antal mennesker, der lever under fattigdomsgrænsen (national):

*160 mio. (ud af 485 mio. *)*

ASEAN tegner sig for 5,1 % af verdenshandlen

ASEAN's andel af EU's eksport og import: 4,3 og 6,4 %

EU's eksport til ASEAN som procentdel af verdens eksport: 4 %

** (Ingen data tilgængelige for Myanmar)*

Kilde: Verdensbanken, World Development Report 2003; ASEAN sekretariatet

¹ Sydøstasien defineres som sammenslutningen af sydøstasiatiske lande (ASEAN) som en regional gruppe, hvis 10 medlemslande er: Brunei Darussalam, Myanmar, Cambodia, Indonesien, Den Demokratiske Folkerepublik Lao, Malaysia, Filippinerne, Singapore, Thailand, Vietnam samt Østtimor, der endnu ikke er medlem af ASEAN.

Europa-Kommissionen foreslog i sin meddelelse fra september 2001 om "Europa og Asien: strategiske rammer for styrkede partnerskaber" seks centrale målsætninger² som medlemsstaterne³ og Europa-Parlamentet⁴ senere har godkendt. Asien-strategien fastsætter prioriteter og indsatsområder for forbindelserne mellem EU og Asien generelt, men opfordrer ligeledes til, at der udvikles strategier for hver enkelt af Asiens subregioner og nøglepartnere. Asien-strategien har allerede erkendt, at:

*"Forbindelsen mellem EU og ASEAN har lige siden 1970'erne været en konstant faktor i vore partnerskaber med Asien. Den seneste tids begivenheder i regionen har gjort det endnu mere vigtigt at styrke vort samarbejde på alle områder - politisk, økonomisk og samfundsmæssigt. Der vil blive lagt særlig vægt på at fremme den gensidige forståelse og at udvikle altomfattende partnerskaber samt på behovet for en yderligere styrkelse af forbindelserne med de vigtigste ASEAN-partnere"*⁵.

I forbindelse med de seks bredere målsætninger for vore forbindelser med Asien foreslås det i denne meddelelse, at EU's forbindelser med ASEAN og landene i Sydøstasien gives nyt liv. Der gøres rede for, hvorfor dette er nødvendigt. Der foreslås ligeledes en række generelle målsætninger, en ny politisk dagsorden inden for specifikke sektorer, ligesom man beskæftiger sig med de institutionelle og ressourcemæssige spørgsmål i forbindelse med gennemførelsen.

2. ET SOLIDT GRUNDLAG FOR TÆTTERE FORBINDELSER

I dag har EU større fælles interesser – økonomiske, politiske og sikkerhedsmæssige – med Sydøstasien end nogensinde før. De værdier og karakteristika, der er fælles for de to regioner, udgør et godt grundlag for at bringe forbindelserne op på et niveau, der svarer til disse interesser.

a) Stærke økonomiske interesser

En omfattende nyere undersøgelse af den langsigtede udvikling i den internationale handel har forudsagt, at tyngdepunktet i verdensøkonomien i 2050 vil være flyttet til Asien-Stillehavsregionen, og ASEAN vil være verdens største eksportør.⁶ Til trods for de langsigtede forudsigelsers usikkerhed kan der næppe herske tvivl om, at Sydøstasien gradvist vil blive et af de mest dynamiske vækstlokomotiver i verdensøkonomien. ASEAN er med sine voksende eksportbaserede økonomier og hastigt voksende hjemmemarked med 530 mio.

² KOM (2001) 469 af 4. september 2001; "Europa og Asien: strategiske rammer for styrkede partnerskaber" ("Asien-strategi"), hvis mål er:

- at bidrage til fred og sikkerhed i regionen og globalt gennem en udbygning af vort engagement i regionen
- at opnå en yderligere styrkelse af vore gensidige handels- og investeringsstrømme
- at fremme udviklingen i de mindre velstillede lande i regionen ved at takle de dybereliggende årsager til fattigdom
- at bidrage til udbredelsen af demokrati, god regeringsførelse og retsstatslige principper
- at opbygge altomfattende partnerskaber og alliancer med de asiatiske lande i passende internationale fora, at bistå disse lande med at tage såvel de udfordringer som de muligheder op, som globaliseringen frembyder, og at styrke vor fælles indsats omkring de globale miljø- og sikkerhedsspørgsmål
- at hjælpe med til at styrke forståelsen for Europa i Asien (og omvendt)

³ Rådets beslutning af 20. december 2001.

⁴ Europa-Parlamentets beslutning af 5. september 2002, A5-0270/2002.

⁵ KOM(2001) 469 (Asien-strategien), s. 21.

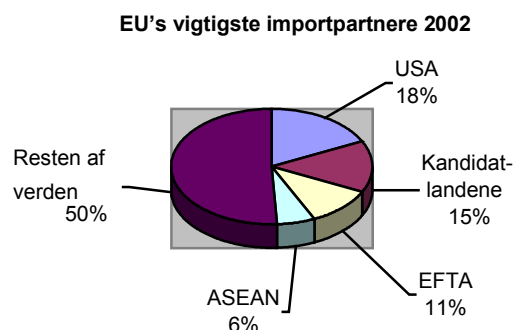
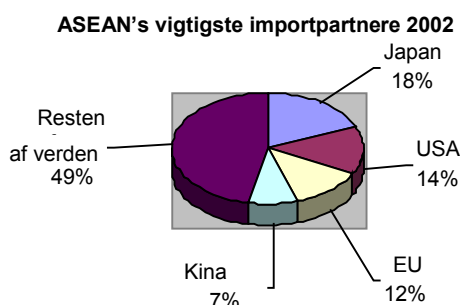
⁶ 'Le Commerce Mondial au XXI Siecle', Institut Francais des Relations Internationales (IFRI), 2002. Antager at de aktuelle tendenser vil fortsætte uden nogen større politiske indgreb.

mennesker, en region af stor økonomisk betydning. Den udvidede europæiske union er med næsten 500 mio. indbyggere det største indre marked i verden, og den tegner sig for 27 % af verdens samlede BNP.⁷ Som et resultat heraf har de to regioner meget stærke fælles økonomiske interesser, der antager en række forskellige former.

Handel – I 2002 udgjorde handlen mellem EU og ASEAN 5,1 % af den samlede verdenshandel. EU er i øjeblikket ASEAN's tredjestørste handelspartner og tegner sig for 14 % af ASEAN's handel. 16 % af ASEAN's eksport går til EU, hvilket gør det til ASEAN's næststørste eksportmarked efter USA. Efter udvidelsen af EU vil ASEAN være EU's tredjestørste handelspartner lige foran Kina.

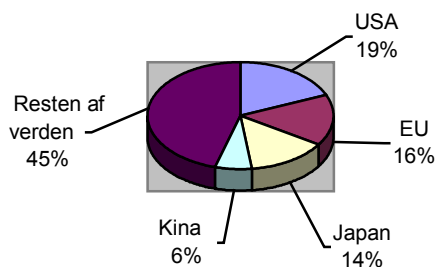
Handelsstrømme mellem EU og ASEAN, 2002

Kilde:

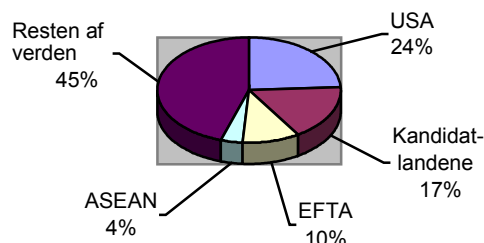

Eurostat

ASEAN's vigtigste eksportpartnere, 2002

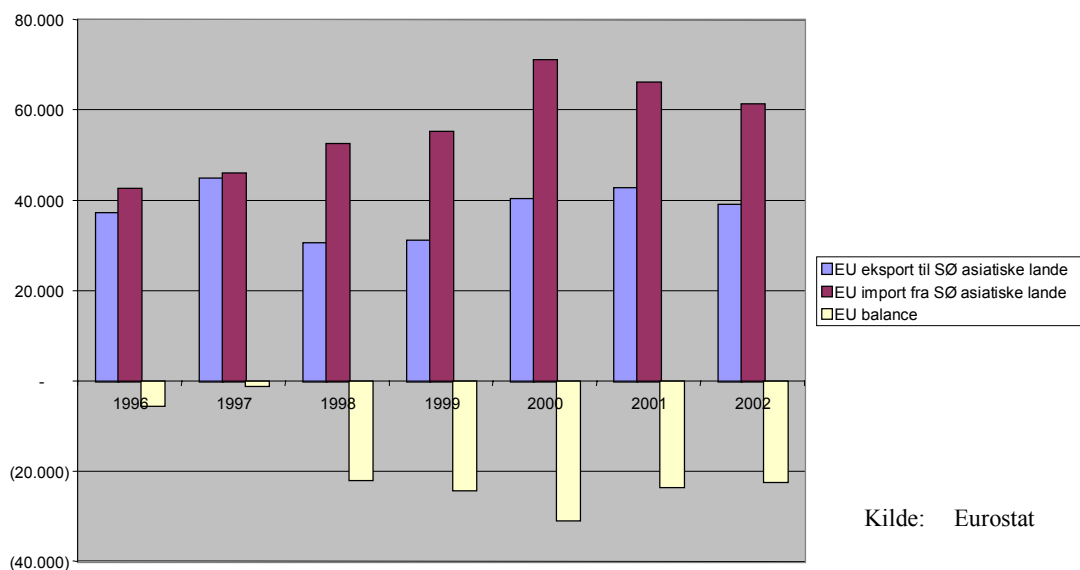
EU's vigtigste eksportpartnere 2002

Til trods for at den europæiske økonomi, navnlig dens banksektor, blev ramt af chokbølgerne fra den asiatiske, finansielle krise, holdt Europa sit marked åbent og tillod landene i Sydøstasien at "eksportere sig ud af krisen". Som det fremgår af nedenstående tabel resulterede dette i, at EU's handelsunderskud med regionen steg voldsomt til op mod 20-30 mia. EUR efter 1997.

⁷ Alle Eurostat-kilder, medmindre andet er angivet.

EU's HANDEL MED SYDØSTASIEN mio. EUR

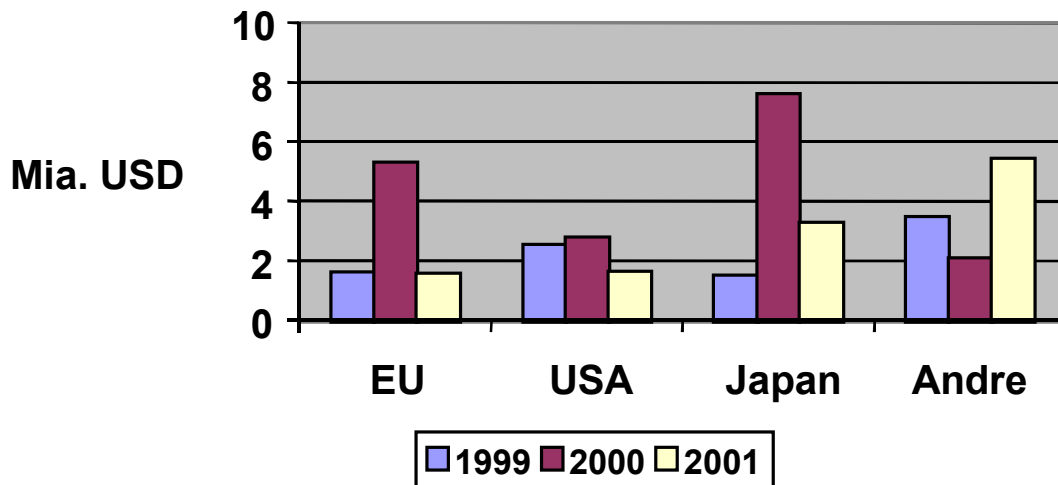

De fleste af Europas vigtigste økonomiske partnere og konkurrenter indgår nu økonomiske partnerskaber og alliancer med regionen og/eller dens enkelte medlemmer, hvilket vil kunne ramme EU's interesser i regionen.⁸ Derfor må også EU spille sin rolle i denne intense sammenfletning af de økonomiske bånd med Sydøstasien. Dens strategi bør være både "offensiv", idet man forsøger at forbedre EU's stilling på dette vigtige marked, og "defensiv", idet dens eksisterende økonomiske interesser i regionen beskyttes.

Investering – Sydøstasiens aktuelle økonomiske styrke og dets potentiale på lang sigt gør det fortsat til en attraktiv region for EU's økonomiske operatører at foretage investeringer i. Som det fremgår af nedenstående tabel, er EU en vigtig investor i ASEAN.

⁸ F.eks. frihandelsaftalen mellem ASEAN og Kina fra 2010, frihandelsaftalen mellem USA og Singapore 2002.

Vigtigste kilder til udenlandske direkte investeringer (FDI) i ASEAN, 1999-2001

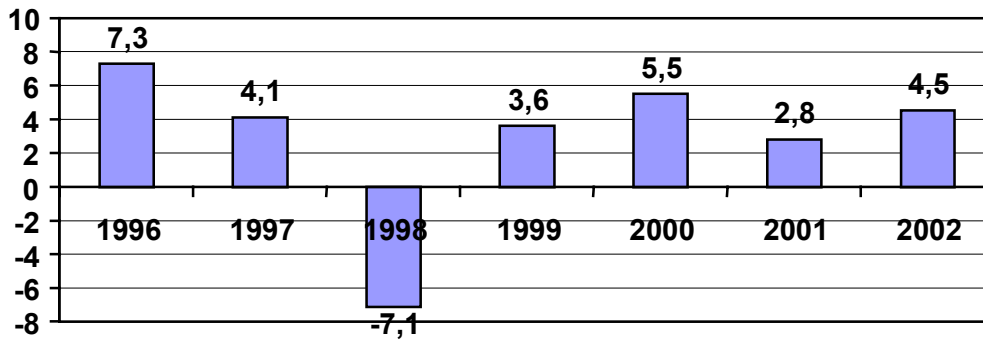

Kilde: Asean sekretariatet

EU's andel af de samlede udenlandske direkte investeringer i ASEAN er imidlertid faldet stødt fra 3,3 % i 1998 til 2,6 % i 1999, 1,6 % i 2000 og 1,8 % i 2001. Dette afspejler det faktum, at andre markeder er blevet mere attraktive for EU's investeringer. Selv om landene i regionen er bekymrede over deres faldende andel af de udenlandske direkte investeringer i Asien⁹, da investeringerne i Kina stiger, bør Kinas voksende betydning ses som en mulighed frem for en trussel. På den ene side er der en grænse for, hvor meget Kina kan øge sin markedsandel udtrykt i udenlandske direkte investeringer og eksport; på den anden side kan Kinas styrke fungere som en katalysator, der kan fremskynde reformhastigheden i Sydøstasien og skabe en ny arbejdsfordeling i Sydøstasien, som ASEAN-landene kan drage fordel af. Mange af landene i Sydøstasien har allerede reageret stadig kraftigere på Kinas vækst og kan igen fremvise imponerende tal for væksten. Sydøstasiens tiltrækningskraft som et mål for investeringer vil sandsynligvis vokse i fremtiden.

⁹ Fra 35,1 % i 1995 til 18,3 % i 2000 eller justeret uden Indonesien fra 28,8 % til 24,4 %. Tallene for Indonesien alene er 6,4 % i 1995 og -6,1 % i 2000. (Kilde: 'China Report', Deutsche Bank Research, Frankfurt am Main, Tyskland, 15. januar 2003).

ASEAN årlig vækst i BNP (%) Kilde: ASEAN Surveillance Co-ordination Unit (ASCU)

ASEAN har ligeledes udfoldet prisværdige bestræbelser for at skabe et regionalt økonomisk rum, der kan bidrage til at tiltrække udenlandske direkte investeringer. Oprettelsen af ASEAN frihandelsområdet (AFTA) i januar 2003 er den første milepæl i denne henseende. Der er dog behov for flere politiske og lovgivningsmæssige skridt for at skabe et egentligt indre marked. Interessant nok benytter ASEAN den oprindelige europæiske model som inspiration ved udfoldelsen af disse bestræbelser, hvilket EU fuldt ud vil støtte, hvis den bliver bedt om det.

Stærke økonomiske interesser:

- Sydøstasien vil sandsynligvis blive et af de mest dynamiske vækstlokomotiver for verdensøkonomien
- ASEAN bestræber sig på at etablere regionale økonomiske områder både i Sydøstasien og i partnerskab med Kina, Japan og Korea
- I forbindelse med det stadig større antal bilaterale og regionale frihandelsinitiativer i Sydøstasien, har EU både offensive og defensive interesser i at knytte tættere økonomiske bånd til regionen

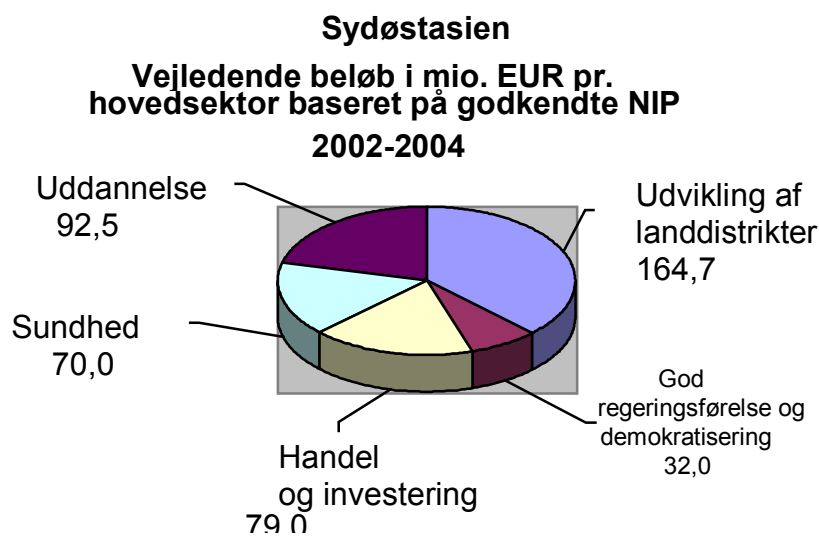
b) Udvidelse af samarbejdsdagsordenen med Sydøstasien

I den "globale landsby" oplever både EU og Sydøstasien, at de er mere afhængige af hinanden ikke blot økonomisk, men også når de globale udfordringer såsom miljøødelæggelse, nye sundhedsmæssige udfordringer, terrorisme og grænseoverskridende kriminalitet skal tages op. Samtidig har EU's indfaldsvinkel til dens eksterne forbindelser udviklet sig i lyset af dets ambitioner om at arbejde ud fra en bredere dagsorden. For eksempel insisterer EU nu på at indarbejde dialogen om menneskerettigheder i alle dens forbindelser med tredjelande.

Som følge heraf er en ny politisk dagsorden ved at opstå i forhold til Sydøstasien. Mens EU fortsat er engageret i at nedbringe fattigdommen og forbedre de grundlæggende sundhedsmæssige og uddannelsesmæssige tjenester som de vigtigste prioriteter for udviklingsbistand, er rækkevidden af dens samarbejdsaktiviteter blevet større, så de også omfatter andre spørgsmål som f.eks. migration og bekæmpelse af terrorisme. Terrorangrebene i New York i september 2001 og på Bali i oktober 2002 har på tragisk vis demonstreret, at terrortruslen er af global karakter. Det var således i erkendelse heraf, at FN's sikkerhedsråds resolution 1373 opfordrede alle lande til at bistå hinanden med at bekæmpe terrorismen. Til dato er der blevet afsat i alt 21 mio. EUR til støtte for foranstaltninger til bekæmpelse af terrorisme i regionen, idet der fokuseres på grænseforvaltning og kapacitetsopbygning inden for retsvæsenet.

Endvidere indtager EU en holistisk holdning til den bredere politiske dagsorden og erkender, at de forskellige spørgsmål hænger sammen og skal løses gennem integrerede politikker. Terrorisme, organiseret kriminalitet og illegal indvandring underminerer således retsstatsforholdene, afskrækker investeringer og hindrer udviklingen. Tilsvarende kan den økonomiske udvikling og handlen bedst blomstre i lande, der ikke blot fremmer økonomisk frihed, men også respekterer menneskerettighederne og retssamfundet, sikrer en god regeringsførelse og regeres demokratisk. Programmet for håndhævelse af skovlovgivning, forvaltningspraksis og handel er et godt eksempel herpå. I henhold til dette program hænger problemet med illegal skovfældning i en række sydøstasiatiske lande sammen med en række økonomiske, sociale, miljømæssige og politiske faktorer, og det anbefaler derfor, at der gribes ind på forskellige områder.¹⁰

På baggrund af denne udvidede dagsorden øges EU's samarbejdsbistand til Sydøstasien. I perioden 1999-2001 steg de forpligtede midler til 334 mio. EUR; i den følgende treårsperiode er der i de nationale vejledende programmer for perioden 2002-2004 afsat et beløb på 438 mio. EUR, hvilket svarer til en stigning på 31 %. Derudover drager Sydøstasien fordel af de betydelige regionale beløbsrammer, både programmer for hele Asien og specifik samarbejdsbistand fra EU til ASEAN (70 mio. EUR siden 1998).

Kilde: Europa Kommissionen

Udvidelse af samarbejdet:

- EU og Sydøstasien oplever en voksende indbyrdes afhængighed i forbindelse med de globale udfordringer
- Da økonomien bedst kan blomstre i lande, der respekterer menneskerettighederne og retssamfundet, sikrer god regeringsførelse og regeres demokratisk, indtager begge sider en holistisk holdning til samarbejdsdagsordenen

¹⁰ Håndhævelse af skovlovgivning, forvaltningspraksis og handel: Forslag til en EU-handlingsplan, KOM(2003) 251 endelig udg.; lægger vægt på reformer af styreformerne og kapacitetsopbygning underbygget af foranstaltninger, der sigter mod at udvikle multilaterale samarbejdsforanstaltninger og omfattende foranstaltninger på efterspørgselssiden, der har til formål at nedbringe forbruget af illegalt fældet tømmer i EU (og i sidste ende på alle de store markeder andre steder i verden).

c) Fællestræk og fælles værdier i de to regioner

Ud over at landene i EU og i Sydøstasien har fælles økonomiske, politiske og sikkerhedsmæssige interesser, deler de også nogle fællestræk og nogle fælles værdier, der vil gøre det lettere for dem at udvikle tættere forbindelser med hinanden.

For begge regioner er forskellighed en iboende realitet, som udgør en af de politiske og kulturelle hjørnestene i forbindelserne mellem deres lande. Lande i begge regioner værner om respekten for deres kulturelle, religiøse og sproglige identitet. De opfordrer til internationale forbindelser, der bevarer denne forskellighed.

Begge regioner har en præference for en fredelig og regelbaseret, multipolær verden organiseret under forsæde af stærke og respekterede multilaterale organisationer. Hverken EU eller Sydøstasien udgør en trussel for verden. Begge har interesse i at fremme den form for afbalancerede internationale forbindelser, der bedst kan garantere deres sikkerhed og uafhængighed.

Den tydeligste demonstration af de fælles interesser og værdier, som EU's medlemsstater og landene i Sydøstasien har, er deres engagement i regional integration. Landene i begge regioner har erkendt, at oprettelse af en regional enhed er den bedste måde, hvorpå de kan sikre økonomisk udvikling, styrke deres sikkerhed – både mellem landene indbyrdes og med deres naboer – og optræde med en stærk stemme i internationale spørgsmål.

På dette grundlag kan EU og dets medlemsstater på den ene side og ASEAN og landene i Sydøstasien på den anden udvikle et stærkt partnerskab, der både forbedrer forbindelserne mellem de to regioner og styrker nettet af bilaterale bånd. I denne forbindelse foreslår Kommissionen de seks strategiske prioriteter og de dertil knyttede indsatsområder, der er præsenteret nedenfor.

Fællestræk og fælles værdier i de to regioner:

- Værdsætter forskellighed
- Foretrækker en regelbaseret, multipolær verden med stærke multilaterale organisationer
- Gennemfører en proces med regional integration

3. STRATEGISKE PRIORITETER OG TILKNYTTETE INDSATSOMRÅDER

EU og Sydøstasien har tilstrækkeligt mange fælles interesser og værdier til at arbejde sammen om et nyt partnerskab, der sigter mod at blæse nyt liv i og udforme retningslinjerne for deres forbindelser. I overensstemmelse med de centrale målsætninger i Asien-strategien¹¹, bør dette partnerskab omfatte følgende seks elementer:

- Støtte regional stabilitet og bekæmpelse af terrorisme
- Fremme menneskerettigheder, demokratiske principper og god regeringsførelse
- Integrere retlige og indre anliggender på alle områder
- Skabe fornyet dynamik i de regionale handels- og investeringsforbindelser
- Fortsat støtte udvikling af mindre velstillede lande

¹¹ Defineret i fodnoten på side 6.

- Intensivere dialogen og samarbejdet på bestemte politiske områder

a) **Støtte regional stabilitet og bekæmpelse af terrorisme**

Hvad angår terrorismen har de seneste begivenheder i Sydøstasien vist, at nogle af de lokalt inspirerede terrorgrupper har etableret forbindelser med den internationale terrorisme. Dette udgør en trussel ikke blot mod nogle af landenes stabilitet og territoriale integritet, men også mod verden som helhed. Særligt nok har de seneste begivenheder også vist, at forbindelserne mellem de enkelte ASEAN-lande ikke var immune over for pludselig og voldsom ødelæggelse. Til trods for den nylige vedtagelse af en adfærdskodeks mellem de interesserede parter¹², der hilses velkommen, giver territoriale konflikter i det sydkinesiske hav fortsat anledning til bekymring. Det giver anledning til endnu større bekymring, hvilken potentiel indvirkning begivenhederne i Irak og Mellemøsten har på de moderate islamiske lande i Sydøstasien.

På baggrund af disse forskellige bekymringer for stabiliteten i Sydøstasien må EU fortsat støtte stabiliteten og den territoriale integritet i alle landene i regionen. Gennem dialog og andre hensigtsmæssige foranstaltninger i regionen og dens lande, bør EU bidrage til alle bestræbelserne på at forebygge konflikter og skabe fred og stabilitet. EU bør ligeledes samarbejde med de interesserede parter om bekæmpelse af terrorisme.

Elementer i den politiske dialog og andre foranstaltninger:

- Støtte stabilitet i regionen
- Støtte den territoriale integritet i alle landene i regionen
- Bidrage til konfliktforebyggelse og skabelse af fred i regionen

a.1.) **Gennemførelse af politisk dialog i multilaterale fora**

Uanset den mulige udvikling af bilaterale dialoger, foregår den politiske dialog mellem EU og Sydøstasien hovedsagelig i multilaterale fora.

Et stærkt ASEAN er sandsynligvis den bedste garanti for sikkerhed og stabilitet i regionen. Det styrker medlemslandenes stilling i deres kontakter med magtfulde naboer. Det bestræber sig på at skabe et økonomisk område, der er attraktivt for udenlandske investorer og handlende, og som fremmer skabelse af velstand. Det bør bidrage til udvikling af solidaritet mellem fattigere og rigere medlemmer. Europa er imidlertid nogle gange utålmodig over den hastighed, hvormed den regionale integration i ASEAN finder sted og over intensiteten af denne, og overser dermed det faktum, at ASEAN ikke – i hvert tilfælde ikke i øjeblikket – befinder sig i en integrationsproces, der kan sammenlignes med den europæiske. For nuværende må der således ikke stilles urealistiske forventninger til ASEAN eller dets sekretariat om at fungere som en partner i en politisk dialog eller i samarbejdet. Kun ASEAN-landene kan bestemme, hvordan og hvor hurtigt den originale proces, de ønsker at udvikle mellem landene indbyrdes, skal gennemføres. EU må være parat til fuldt ud at støtte ASEAN-landenes integrationsbestræbelser med et åbent sind og på de områder, hvor der anmodes om bistand. EU kan navnlig dele 50 års erfaringer med regional integration og yde den faglige

¹² Erklæringen om parternes adfærd i dele af det sydkinesiske hav, underskrevet på det 8. ASEAN-topmøde i Phnom Penh, november 2002 (møde mellem ASEAN og Kina).

bistand, der er behov for med henblik på at styrke ASEAN's institutioner. Derudover vil valget af ASEAN som rammer for gennemførelsen af politisk dialog og for målrettede samarbejdsaktiviteter i væsentlig grad fremme regionalismen gennem aktiviteter, der udvikles og forvaltes i fællesskab. Den politiske dialog bør så vidt muligt koncentrere sig om emner af interesse for de enkelte regioner, idet globale spørgsmål overlades til ASEM.

Alle EU-landene og Kommissionen deltager i ASEM sammen med Kina, Japan, Korea og alle ASEAN-landene undtagen tre¹³. Det var i høj grad de sydøstasiatiske lande, der tog initiativet til dette Asien-Europa-topmøde, og de gav udtryk for et ønske om at skabe balance i deres forhold til USA og om at lade Østasien indgå i en egentlig multilateral dialog. ASEM har også udviklet sig til et åbent forum for globale spørgsmål, hvor den politiske dialog ikke på forhånd begrænses af en streng anvendelse af princippet om ikke-indblanding i indre anliggender¹⁴.

EU og ASEM-partnerne, navnlig dem i Sydøstasien, må tage udfordringerne i forbindelse med deres respektive udvidelser op i god tid inden topmødet i Hanoi i 2004. I denne forbindelse er det opmuntrende at se, at ASEAN's medlemmer for nylig offentligt har givet udtryk for deres støtte til genoptagelsen af den nationale forsoningsproces i Myanmar. Begge sider vil bestræbe sig på at undgå, at spørgsmålet om Myanmars deltagelse får lov at true selve ASEM-processen.

ASEAN Regional Forum (ARF)¹⁵ bør udvikle sig fra tillidsopbygning til forebyggende diplomati og i sidste ende konfliktløsning. EU ville ligesom de fleste ikke-ASEAN medlemmer af ARF foretrække, at denne forventede udvikling sker hurtigere. EU bør spille en mere aktiv rolle i ARF ved at støtte primære og sekundære begivenheder og ved at tilbyde at fungere som medformand i interimgruppen om tillidsskabende foranstaltninger.

Politisk dialog i ASEM, ASEAN, ARF:

- ASEM udgør de mest velegnede rammer i forbindelse med globale spørgsmål, mens regionsspecifikke spørgsmål bør tages op i ASEAN
- EU bør aktivt støtte ASEAN's integrationsproces og udvikle specifikke dialoger og en samarbejdsproces mellem regionerne
- Begge sider må tage udfordringer i forbindelse med en vellykket udvidelse af ASEM op på det kommende møde i Hanoi i 2004
- EU skal spille en mere aktiv rolle i ARF, herunder ved at fungere som medformand ved møderne i interimgruppen

a.2.) Samarbejde om bekæmpelse af terrorisme

EU er dybt engageret i bekæmpelsen af terrorisme og i at støtte de lande i regionen, der har behov for bistand med gennemførelsen af FN's sikkerhedsråds resolution 1373 og relevante

¹³ Cambodia, Laos, Myanmar.

¹⁴ Asien-Europa-samarbejdsrammerne (AECF) 2000, § 12; "på det politiske område ... intet område udelukkes på forhånd ..."

¹⁵ ASEAN Regional Forum er en uformel multilateral dialog, hvor asiatiske lande og andre aktører på den internationale scene mødes for at drøfte sikkerhedsspørgsmål i Asien-Stillehavs-regionen.

FN-konventioner. Men efter EU's mening bør en effektiv bekæmpelse af terrorisme ikke blot omfatte foranstaltninger i tilknytning til sikkerhed og offentlig orden, den bør også knyttes sammen med bredere politiske, sociale og økonomiske spørgsmål og spørgsmål i tilknytning til finansiel regeringsførelse. Kun på denne måde kan man tackle de komplekse årsager til terrorisme. Derfor bør bekæmpelsen af terrorisme indgå i alle de berørte landes udviklingsstrategi, og den bør, hvor det er nødvendigt, føre til langsigtede foranstaltninger. Endelig må EU tilskynde sine partnere til at skelne klart mellem international terrorisme og fredelig politisk opposition.

Boks 2: *Terrortruslen og fællesskabsbistand i tilknytning hertil*

Terrorangrebene på Bali og i Filippinerne i efteråret 2002 satte truslen fra terrorangreb mod den sydøstasiatiske region i relief. De trusselsvurderinger, som EU har foretaget, påviser betydelig aktivitet blandt terrorgrupper i regionen. Et øget regionalt samarbejde f.eks. med hensyn til deling af efterretninger og retligt samarbejde er et vigtigt element i enhver strategi, hvis den med held skal imødegå denne trussel, navnlig når man tager i betragtning, hvor vanskeligt det er effektivt at overvåge de lange grænser på landjorden og de lange kyststrækninger i ASEAN-regionen. EU samarbejder med regionen og deler sine erfaringer med hensyn til terrorbekæmpelse. Det 14. EU-ASEAN møde mellem udenrigsministrene fra EU og ASEAN (27.-28. januar 2003) vedtog en fælles erklæring om samarbejde om terrorbekæmpelse. Det 4. ASEM-topmøde (København, den 22.-24. september 2002) vedtog en erklæring og en handlingsplan om terrorbekæmpelse. EU deltager også aktivt i arbejdet med terrorbekæmpelse i ASEAN Regional Forum (ARF). Derudover yder EU bistand til de lande i regionen, der anmoder herom, for at bistå dem med at opfylde deres forpligtelser i henhold til FN's sikkerhedsråds resolution 1373 og relevante FN-konventioner. Med hensyn til selvstændige foranstaltninger yder Europa-Kommissionen bistand under EF's hurtige reaktionsordning til Filippinerne inden for grænseforvaltning og hvidvaskning af penge og til Indonesien inden for kapacitetsopbygning i retssystemet og bekæmpelse af finansiering af terrorisme. Yderligere bistand kan ydes til støtte for initiativer såsom Counter Terrorism Center i Malaysia.

Terrorbekæmpelse:

- EU samarbejder med regionen og deler sine erfaringer med hensyn til terrorbekæmpelse
- EU er parat til at overveje støtte til ethvert velvilligt land i regionen i forbindelse med gennemførelsen af FN's sikkerhedsråds resolution 1373 og relevante FN-konventioner
- EU opmuntrer sine partnere i Sydøstasien til at bekæmpe terrorisme med en omfattende strategi samtidig med, at de respekterer de grundlæggende menneskerettighedsprincipper og en fredelig politisk opposition

b) Fremme menneskerettigheder, demokratiske principper og god regeringsførelse

Fremme af demokrati, retsstatsforhold og respekt for menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder er centrale målsætninger i Den Europæiske Unions eksterne forbindelser og dens udviklings samarbejde med tredjelande.¹⁶

¹⁶ KOM (2001) 252 endelig udg., KOM (2001) 469 endelig udg.

For at kunne forfølge disse målsætninger må vi opbygge konstruktive og positive partnerskaber på dette område med ASEAN og regeringerne i landene i Sydøstasien baseret på dialog, tilskyndelse og effektiv støtte.

b1.) Menneskerettigheder og demokratiske principper

Tre lande i Sydøstasien har indgået samarbejdsaftaler, der omfatter klausulen om et "væsentligt element".¹⁷ Denne klausul fastslår, at respekt for de grundlæggende menneskerettigheder og demokratiske principper, der er fastlagt i verdenserklæringen om menneskerettigheder, ligger til grund for parternes interne og eksterne politikker og udgør et "væsentligt element" i aftalen.¹⁸ Denne klausul om et "væsentligt element" skal indgå i alle fremtidige bilaterale aftaler med landene i Sydøstasien. Men selv når der ikke findes en aftale indeholdende en sådan klausul, vil EU's politiske og udviklingsmæssige dialog med dens partnere i Sydøstasien afspejle traktatens bestemmelser om menneskerettigheder og demokrati.¹⁹

For at undersøge menneskerettighedsspørgsmålene mere indgående kan EU og et bestemt sydøstasiatisk land²⁰ også beslutte at indlede en bilateral dialog specifikt om menneskerettigheder. Denne dialog bør tilrettelægges på en sådan måde, at partnerne kan skabe tillid og udforske mulighederne for samarbejde samt gøre fælles sag i spørgsmål af fælles interesse i internationale fora, herunder FN. Partnerne i den bilaterale dialog bør i fællesskab fastsætte mål og benchmarks under hensyntagen til den særlige situation i partnerlandet. Spørgsmål af særlig interesse er f.eks. ratificering og gennemførelse af grundlæggende menneskerettighedsinstrumenter samt fjernelse af dødsstraf.

I tilknytning til denne bilaterale dialog bør EF's bistands- og samarbejdsprogrammer støtte de fungerende demokratiske strukturer (herunder ved at støtte valgprocedurene), opbygge institutionernes kapacitet, forbedre retsstatsforholdene og regeringsførelsen, styrke det civile samfund, lette adgangen til Rom-statutten for Den Internationale Straffedomstol og beskæftige sig med spørgsmål i tilknytning til menneskesmugling, seksuel udnyttelse af børn og kvinder og de indfødte befolkningsgruppers rettigheder.²¹

Menneskerettigheder og demokratiske principper:

- Nye bilaterale aftaler med landene i regionen bør alle indeholde klausulen om et "væsentligt element", der giver begge parter en referenceramme for dialogen, som der er enighed om

¹⁷ Vietnam, Laos, Cambodia.

¹⁸ Artikel 1 i samarbejdsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Cambodia, EFT L 269, 19.10.1999, s. 18; artikel 1 i samarbejdsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Den Socialistiske Republik Vietnam, EFT L 136, 7.6.1996, s. 29; artikel 1 i samarbejdsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Den Demokratiske Folkerepublik Laos, EFT L 334, 5.12.1997, s. 15; i modsætning hertil indeholder samarbejdsaftalen mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Indonesien, Malaysia, Filippinerne, Singapore og Thailand - medlemmer af Sammenslutningen af stater i Sydøstasien, EFT L 144, 10.6.1980, s. 2, ikke en klausul om "væsentlige elementer".

¹⁹ Artikel 6 og 11 i traktaten om Den Europæiske Union, artikel 177 og 181a i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

²⁰ *European Union guidelines on Human Rights dialogues*, Rådets konklusioner af 13. december 2001.

²¹ Kommissionens arbejdsdokument om *Support for indigenous peoples in the development co-operation of the Community and the Member States*, SEK (1998) 773 endelig udg.

- EU og navnlig landene i regionen kan beslutte at indlede bilaterale dialoger specifikt om menneskerettigheder
- Specifikke samarbejdsaktiviteter bør støtte disse dialogprocesser

b.2.) God regeringsførelse

God regeringsførelse er en af de seks centrale prioriteter i EF's udviklingspolitik²² og bør indarbejdes i alle aspekter af EF's politiske dialog og udviklingssamarbejde.

Efter flere år med en dynamisk, økonomisk udvikling og imponerende væksttal har den økonomiske krise i Asien understreget, hvor afgørende en ordentlig styring af økonomien og samfundet er for en bæredygtig fremgang. Investeringerne og handlen vokser kun, hvis de indenlandske og udenlandske operatører har tillid til den offentlige beslutningsproces, retssystemet og de retlige og lovgivningsmæssige rammer. Det samme gælder for udviklingssamarbejdets bæredygtighed.

EU's udviklingssamarbejde bør knyttes sammen med de sydøstasiatiske udviklingslandes politiske reformdagsorden, der prioriterer en styrkelse af de institutionelle og lovgivningsmæssige rammer og bekæmpelse af korruption. Dette vil ske gennem specifikke samarbejdsaktiviteter og ved at integrere fremme af god regeringsførelse i de regionale og bilaterale, politiske dialoger samt i alle vore samarbejdsaktiviteter med regionen og de enkelte lande.

God regeringsførelse:

- God regeringsførelse er af afgørende betydning for et stabilt og fremgangsrigt samfund
- EU's udviklingssamarbejde bør matches af solide politiske reformdagsordener i partnerlandene, idet der lægges tilstrækkelig vægt på en styrkelse af de institutionelle og lovgivningsmæssige rammer og bekæmpelse af korruption

c) Integrere retlige og indre anliggender på alle områder

Retlige og indre anliggender udgør en vigtig del af EF-traktaten²³. Samtidig med, at man bestræber sig på at gøre EU til et område med frihed, retfærdighed og sikkerhed, er det ligeledes vigtigt, at denne dimension indarbejdes i vore eksterne forbindelser. EU støtter som en vigtig aktør på den internationale scene politisk stabilitet, økonomisk velstand og retsstatsforhold. Dette indebærer udfordringer såsom håndhævelse af loven, kontrol med migrationsstrømme og bekæmpelse af organiseret kriminalitet i tæt samarbejde med partnerlandene og internationale organisationer såsom OECD og FN. Spørgsmål i tilknytning til migration²⁴, menneskesmugling, hvidvaskning af penge, piratkopiering og forfalskning må systematisk indarbejdes i vore regionale og bilaterale dialoger med Sydøstasien. Endvidere udgør problemerne med organiseret kriminalitet og narkotika udfordringer for såvel EU som

²² KOM(2000) 212 endelig udg. "Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet - Det Europæiske Fællesskabs udviklingspolitik" af 26. april 2000.

²³ Amsterdam-traktaten, der trådte i kraft i maj 1999, afsnit IV.

²⁴ Kommissionens meddelelse om *Integrating migration issues in the EU's relations with third countries*, KOM(2002) 703 endelig udg.

Sydøstasien, som bør håndteres bestemt både på regionalt plan og via samarbejde med de kompetente multilaterale organer. Begge regioner har ligeledes en konkret interesse i at samarbejde aktivt på området søfartssikkerhed (se yderligere oplysninger i bilag III, s. 45-46 om migration, s. 38).

Integrere retlige og indre anliggender på alle områder:

- Migration, bekæmpelse af organiseret kriminalitet, menneskesmugling, hvidvaskning af penge, ulovlig narkotika, piratkopiering og forfalskning må systematisk indarbejdes i vore regionale og bilaterale dialoger med Sydøstasien.

d) Skabe fornyet dynamik i de regionale handels- og investeringsforbindelser

Som allerede anført tyder alle de økonomiske prognoser på mellemlang og lang sigt på, at både EU og ASEAN har en stor interesse i at styrke deres økonomiske bånd.

Et partnerskab for at nå frem til en gensidigt tilfredsstillende og vellykket afslutning af Doha-udviklingsrunden (DDA) i forhandlingerne om verdenshandlen. ASEAN og EU har som åbne og eksportorienterede økonomier en fælles vital interesse i, at der udvikles et regelbaseret, multilateralt handelssystem. Selv om deres handel med hinanden er vigtig, vil handlen med tredjelande fortsat overskygge deres bilaterale handel, og de har derfor behov for den juridiske sikkerhed og liberalisering, som en vellykket afslutning af DDA vil resultere i. Indbyrdes samarbejde i WTO bør derfor stå øverst på både ASEAN's og EU's handelsdagsorden.

Kommissionen foreslår en handlingsplan for handel, det tværregionale samhandelsinitiativ EU-ASEAN (*Trans-Regional EU-ASEAN Trade Initiative - TREATI*), for at udvide handels- og investeringsstrømmene og etablere effektive rammer for dialog og lovgivningsmæssigt samarbejde om fremme af handel, markedsadgang og investeringsspørgsmål mellem de to regioner. Denne proces med dialog og samarbejde bør sigte mod at informere partnerne om deres lovgivningssystemer og mod eventuelt at udvikle en tilnærmelses- og harmoniseringsaktion. Udvælgelsen af politiske sektorer vil ske via uformelle høringer og efter fælles aftale. Den egentlige dialog med Kommissionen vil kunne begynde, så snart mindst to ASEAN-lande meddeler, at de er parate hertil. Andre ASEAN-lande vil kunne deltage som observatører.

Nærmere oplysninger om TREATI findes i bilag II.

ASEAN indgår i øjeblikket frihandelsaftaler med mange af sine centrale handelspartnere for at udvikle og udvide de økonomiske og politiske bånd. Nogle ASEAN-lande har udtrykt ønske om at indgå tilsvarende aftaler med EU. EU er traditionelt gået en anden vej i forbindelserne med dens handelspartnere, idet den har indgået præferencehandelsaftaler. EU's erfaringer har vist, at sådanne aftaler giver de største fordele, når de bygger på gensidig tillid og forståelse. En såkaldt *udvidet frihandelsaftale* kan så blive det næste logiske skridt i den fortsatte udvikling af dette partnerskab. Udvidede frihandelsaftaler, der omfatter lovgivningssamarbejde, ikke-toldbaserede handelshindringer såsom standarder og toldprocedurer og beskæftiger sig med aspekter såsom tjenester, investeringer og konkurrence samt varer, kan påvirke handelsstrømmene betydeligt.

På nuværende tidspunkt står der meget tilbage at gøre for at udvikle et fælles videns- og erfaringsgrundlag mellem EU og ASEAN, for at indføre de mekanismer og processer, der kan skabe større åbenhed og konvergens mellem regionerne, og for at evaluere de potentielle fordele samt en eventuel fremtidig frihandelsaftales virkninger på både EU's og ASEAN's politikker. De fremtidige forbindelser inden for en differentieret ramme bør gøres afhængige af, hvilke fremskridt partnerlandene gør specielt med hensyn til økonomiske og administrative reformer. *TREATI* vil ved at udvikle stabile, forudsigelige og transparente rammer for vore fremtidige handelsforbindelser gøre det muligt at etablere tættere økonomiske forbindelser mellem to vigtige handelsregioner. *TREATI* vil dermed muliggøre seriøse overvejelser omkring indgåelse af en frihandelsaftale, når den nuværende runde af multilaterale handelsforhandlinger har ført til et vellykket resultat, og begge sider vil kunne vurdere de muligheder, der ligger i med tiden at gå længere sammen i retning af liberalisering og lovgivningsmæssig harmonisering med udgangspunkt i "WTO-plus"-princippet.

En EF-ASEAN frihandelsaftale bør:

- først indgås efter en vellykket gennemførelse af Doha Udviklingsrunden (DDA)
- være underlagt et krav om tilstrækkelige fremskridt med hensyn til lovgivningsmæssig konvergens og føre til gensidige fordele
- i alt væsentligt udarbejdes via en omfattende og fleksibel dialog mellem de enkelte regioner kaldet det tværregionale samhandelsinitiativ EU-ASEAN (*TREATI*)

e) Fortsat støtte til udvikling af mindre velstillede lande

Den europæiske finansiering af samarbejdsaktiviteterne i Sydøstasien er baseret på de seks prioriteter, der er fastlagt i Kommissionens og Rådets fælles erklæring om Fællesskabets udviklingspolitik²⁵. Nedbringelse af fattigdommen er en vigtig EU-prioritet, og vores bistand vil fortsat fokusere på de fattigste lande for at bidrage til opbygning af deres sociale infrastruktur, navnlig på områderne sundhed og uddannelse²⁶. Kommissionen arbejder på at nå millennium-udviklingsmålene²⁷, nedbringelse af fattigdommen inden 2015, og navnlig på at nå de mål, der er fastsat for grundlæggende sundhed og uddannelse. Landestrategierne vil være forskellige fra land til land, men der kan påvises nogle fælles prioriteter for regionen som helhed såsom: bistand for at hjælpe de fattige lande til at blive integreret i verdensøkonomien (f.eks. handelsrelateret faglig bistand), fremme af god regeringsførelse og respekt for menneskerettighederne, støtte til fremskridt i forbindelse med miljø- og skovbrugsspørgsmål, støtte til udvikling af den private sektor, og hvor det er hensigtsmæssigt,

²⁵ 1. Handel og udvikling, herunder udvikling af handels- og investeringspolitikker

2. Regional integration og samarbejde

3. Støtte til makroøkonomiske politikker med en klar forbindelse til nedbringelse af fattigdommen

4. Transport

5. Fødevarer sikkerhed og bæredygtige udviklingsstrategier i landdistrikter

6. Opbygning af institutionel kapacitet, god regeringsførelse og retsstatsforhold

²⁶ I tilfældet Myanmar suspenderer Rådets fælles holdning (2003/297/FUSP af 28. april 2003) alle ikke-humanitære bistands- eller udviklingsprogrammer med udtagelse af programmer til fordel for menneskerettigheder og demokrati, programmer til fordel for bekæmpelse af fattigdom som led i decentraliseret samarbejde gennem lokale civile myndigheder og ngo'er og programmer til fordel for ngo'ers arbejde med sundhed og grunduddannelse.

²⁷ FN 2000, De Forenede Nationers millennium-erklæring.

reform af statsejede virksomheder²⁸ samt spørgsmål i tilknytning til retlige og indre anliggender og endelig bidrage til den fælles bekæmpelse af terrorisme. Naturligvis vil en del af fællesskabsbistanden også blive afsat til støtte til TREATI og ASEAN generelt og til institutionelle integrationsbestræbelser. Der vil fortsat blive ydet humanitær bistand fra EF til de dele af regionen, der rammes af kriser, navnlig til flygtninge og internt fordrevne personer.

Påvisning af politiske prioriteter for fællesskabsbistand bør altid ske under hensyntagen til partnerlandenes egen politiske dagsorden og reformdagsorden. Processen med landestrategidokumenter og nationale vejledende programmer, der er udarbejdet i samråd med de lokale myndigheder, er fastlagt specifikt med det formål at fremme ejerskab. Fællesskabsbistanden skal koordineres nøje med de enkelte EU-medlemsstaters bistand²⁹, idet der lægges større vægt på strategisk dialog både i marken og i de udvalg i Bruxelles, der træffer beslutningerne.

Fællesskabsbistanden vil følge en række supplerende vejledende principper:

- Bistanden vil være koncentreret inden for et begrænset antal nøgleområder for at optimere virkningerne og udnyttelsen af begrænsede midler.
- Sektorspecifikke fremgangsmåder, der fokuserer på nogle få sektorer, navnlig sundhed og uddannelse, vil erstatte den traditionelle projektfremgangsmåde, når de lokale forhold tillader det.
- EF-bistanden vil ligeledes fremme deltagelse af ikke-statslige aktører, selv om den fortsat hovedsagelig vil blive gennemført i partnerskab med regeringerne og vil være solidt forankret i politiske reformer.
- Det meste af Fællesskabets udviklingsbistand vil blive gennemført via bilaterale kanaler, der muliggør en reel politisk dialog og reform inden for de sociale sektorer. Der vil imidlertid blive valgt regionale fremgangsmåder, når stordriftsfordele er indlysende, når udviklingen af landeneutrale "værktøjskasser" giver mening (støtte til udvikling af den private sektor, matching af lokale myndigheder fra begge regioner, fremme af universitetsnetværk osv.) eller til støtte for dialogen på regionalt plan. Regionale programmer skal omfatte specifikke bestemmelser om deltagelse af de mindre velstillede lande i regionen.

Udviklingsniveauerne er meget forskellige fra land til land i Sydøstasien. Nogle af de rigeste lande vil inden længe ikke længere være berettigede til udviklingsbistand fra EF, mens andre stadig kæmper med ekstrem fattigdom. Ud over en fortsat udvidelse af det bilaterale samarbejde med disse lande skal fællesskabsbistanden fortsat være tilgængelig for alle lande til støtte for ASEAN's regionale integrationsbestræbelser. Der bør lægges særlig vægt på Initiative for ASEAN Integration (IAI)³⁰ og på bidrag til at fremme regional solidaritet

²⁸ Meddelelse om Kommissionens holdning til den fremtidige støtte til udvikling af erhvervssektoren (KOM/2003/0267); Meddelelse om reformen af de statsejede virksomheder i udviklingslandene med hovedvægten lagt på offentlige værker og anlæg (KOM/2003/0326).

²⁹"Retningslinjer for styrket operationel samordning mellem Fællesskabet og medlemsstaterne inden for udviklingssamarbejde", Rådets konklusioner af januar 2001; Art. 1: 'den operationelle samordning mellem Fællesskabet og medlemsstaterne bør styrkes i alle udviklingslande', Art. 3: om koordineringsordninger 'disse foranstaltninger bør tage sigte på at omfatte alle samarbejdsinstrumenter og -områder'.

³⁰Initiative for ASEAN Integration (IAI): arbejdsprogram, der skal bygge bro over udviklingskløften mellem de seks oprindelige ASEAN-medlemmer og de nytilkommende lande: Vietnam, Laos, Cambodia, Myanmar.

mellem rigere og fattigere lande i Sydøstasien. I denne forbindelse bør vi indføre nye former for samarbejde, der tillader EF og de medlemsstater, der ønsker at deltage, at arbejde sammen med de mere udviklede lande i Sydøstasien om at bistå de fattigere lande. Dette vil f.eks. kunne realiseres gennem parallel finansiering af modulprogrammer, der er udformet i fællesskab. Kommissionen vil foreslå, at de rigere ASEAN-lande inddrages i den strategiske programmeringsfase af vort samarbejde og underskriver aftalememorandummer med dem, der er parate til at indgå i såkaldt "**trilateralt samarbejde**".

Kommissionen vil også i samarbejde med EU's medlemsstater indføre "parvist samarbejde", hvor EU-medlemsstaternes offentlige institutioner vil kunne indgå partnerskaber med deres modparter fra de sydøstasiatiske lande. Dette system er med succes blevet afprøvet og anvendt i Østeuropa som forberedelse til EU's udvidelse. Med støtte fra fællesskabsbudgettet yder hver enkelt deltagende EU-institution faglig bistand og bidrager til en styrkelse af søsterinstitutionerne i Sydøstasien. "Parvist samarbejde" i Sydøstasien bør koncentreres omkring et begrænset antal prioriterede områder, der skal påvises via høringer med medlemsstaterne og partnerlandene i regionen.

Elementer og prioriteter i udviklingssamarbejdet:

- Nedbringelse af fattigdom vil fortsat være en prioritet for fællesskabsbistanden til regionen
- Andre prioriteter vil bl.a. omfatte bistand til integrering af de fattige lande i verdensøkonomien, regeringsførelse og menneskerettigheder, miljø og skovbrug, retlige og indre anliggender, bekæmpelse af terrorisme og handelsrelateret faglig bistand, støtte til TREATI-processen og til ASEAN's integrationsproces
- Gennemførelse af bistandsprincipperne vil: sikre partnerlandets ejerskab, koncentrere bistanden omkring et lille antal sektorer, udvikle en strategisk dialog med EU's medlemsstater om programmering og nøje koordinering på området, tilskyndelse til deltagelse af ikke-statslige aktører, hvor det er muligt gå fra projekter og programmer til sektorspecifikke fremgangsmåder
- Fremme af trilateralt samarbejde via underskrivelse af aftalememorandummer med interesserede lande i regionen
- Indførelse af "parvist samarbejde"

f) Intensivering af dialogen og samarbejdet inden for specifikke sektorer

En styrkelse af forbindelserne med Sydøstasien betyder også, at dialogen og samarbejdet inden for en række sektorer skal udvikles. Dette kapitel indeholder en liste over disse sektorer (nærmere oplysninger om disse findes i bilag III), som begge sider vil kunne vælge fra i forbindelse med uformelle høringer på ASEAN-niveau og på bilateralt niveau. For hver sektor, der vælges, vil parterne derefter vælge mellem en regional og en bilateral fremgangsmåde eller en kombination heraf i forbindelse med gennemførelsen af dialogen. Hver enkelt dialog vil kunne udvikle sig i et tempo aftalt i fællesskab og gradvist føre fra

- En simpel udveksling af information om lovgivningen og politikken til
- Lovgivningsmæssigt samarbejde og tilnærmelse til
- Underskrivelse af protokoller inden for rammerne af samarbejdsaftaler

- Tilknyttet faglig bistand og samarbejde.

Denne fleksible fremgangsmåde skal sikre, at begge sider indgår i en dialog og et samarbejde om emner, der reelt er af gensidig interesse. Den gør det også muligt at skræddersy formatet og intensiteten på en dynamisk måde, efterhånden som dialogen og samarbejdet skrider fremad under hensyntagen til mulighederne, virkningerne og de ressourcer, som begge sider er i stand til eller villige til at forpligte.

I bilag III er alle sektorer præsenteret med en kort beskrivelse af (1) den "aktuelle situation", (2) de "identificerede emner" og (3) den foreslåede "aktionslinje". Kun hovedoverskrifterne beskrives derefter kort.

Økonomiske spørgsmål og handelsspørgsmål:

For de fleste økonomiske spørgsmål og handelsspørgsmål eller handelsrelaterede spørgsmål vil TREATI indeholde en passende regional dialogmekanisme som beskrevet i punkt 3.d og i bilag II. Men nogle politiske områder har flere aspekter end blot et handelsaspekt og kan tages op inden for andre regionale eller bilaterale rammer. Dette er f.eks. tilfældet med sundheds- og plantesundhedsspørgsmål, der også er et centralt element i forbrugerbeskyttelsen. I sådanne tilfælde kan handelsrelaterede aspekter behandles inden for rammerne af TREATI på et regionalt grundlag, mens kapacitetsopbygning kan overvejes i forbindelse med bilateralt samarbejde. Listen over økonomiske spørgsmål og handelsspørgsmål, der kan danne baggrund for dialog og samarbejde, findes i bilag III, s. 32-38.

Retlige og indre anliggender:

Migration, menneskesmugling, hvidvaskning af penge, piratkopiering og forfalskning må systematisk indarbejdes i vore regionale og bilaterale dialoger med Sydøstasien. Endvidere kan bekæmpelsen af organiseret kriminalitet og ulovlig narkotika ses som en udfordring for såvel EU som Sydøstasien, der bør håndteres bestemt både på regionalt plan og i samarbejde med de kompetente multilaterale organer. Begge regioner har også en konkret interesse i at samarbejde aktivt inden for søfartssikkerhed. Listen over emner inden for retlige og indre anliggender, der kan danne grundlag for dialog og samarbejde, findes i bilag III, s. 38-42.

Miljø:

Dialogen om miljøspørgsmål og samarbejde med Sydøstasien vil fortsat være en prioritet i de kommende år. Kommissionen vil fortsat støtte bilaterale og regionale projekter og programmer inden for beskyttelse og forvaltning af naturressourcer. Blandt en række presserende miljøspørgsmål såsom vand- og luftforurening, affaldsforvaltning og biodiversitet, fremtræder skovene som en vigtig prioritet for dialog og samarbejde under den nye FLEGT-politik³¹. Miljøspørgsmål i tilknytning til produkter giver også lejlighedsvis anledning til handelsspørgsmål, der kan behandles inden for TREATI. Andre projekter og programmer inden for beskyttelse af biodiversitet, forvaltning af vandressourcer og skovbrug er under udarbejdelse. Listen over miljøspørgsmål, der kan danne grundlag for dialog og samarbejde, findes i bilag III, s. 42-43.

Videnskab & teknologi, forskning & udvikling:

³¹ EU-handlingsplan for håndhævelse af skovlovgivning, forvaltningspraksis og handel (FLEGT): handlingsplanen skal ses i sammenhæng med Det Europæiske Fællesskabs overordnede bestræbelser på at sikre en bæredygtig forvaltning af skovene både i og uden for EU, s. 5.

I begge regioner udgør videnskab og teknologi et vigtigt element i forfølgelsen af en bæredygtig økonomisk og social udvikling og grundlaget for konkurrenceevnen. EU vil bestræbe sig på at udvikle en bilateral dialog og et bilateralt samarbejde inden for videnskab og teknologi og støtte de sydøstasiatiske institutioners adgang til EU's forskningsprogrammer. Nærmere oplysninger om de videnskabelige og teknologiske spørgsmål, der kan danne grundlag for dialog og samarbejde, findes i bilag III, s. 43-44.

Højere uddannelse og kultur:

Det centrale element i Kommissionens strategi for at nedbringe fattigdommen er grunduddannelse, men den lægger også stor vægt på højere uddannelse som en nøglesektor for videnskabelig udvikling og forbedring af forståelsen af og kendskabet til Europa i Sydøstasien. Derfor vil den fortsat støtte relevante programmer og udvikle en strategisk dialog på nationalt og regionalt plan. Samarbejde på det kulturelle område er ligeledes vigtigt for at øge den gensidige forståelse mellem de civile samfund i Sydøstasien og Europa. Nærmere oplysninger om den foreslåede dialog og samarbejdet på områderne højere uddannelse og kultur findes i bilag III, s. 44-45.

Energi:

Energiens strategiske betydning og ASEAN's nøgleposition i leveringen og/eller transporten af energiresourcer kræver en strategisk dialog på regionalt plan samt yderligere samarbejde på områderne samgenerering og vedvarende energikilder. Nærmere oplysninger om den foreslåede dialog og samarbejdet på energiområdet findes i bilag III, s. 45.

Transport:

I forbindelse med transport har EU en indlysende interesse i både søfarts- og flyforbindelser med Sydøstasien. Problemet med søfartssikkerhed i Sydøstasien har direkte betydning for regionens økonomiske velstand og for dens handelspartnere, herunder EU. Derfor vil det være hensigtsmæssigt at iværksætte dialoger mellem regionerne om strategier til at forbedre søfartssikkerheden. Derudover bør samarbejdet om flysikkerhed og flyvedygtighed videreføres. Listen over transportspørgsmål, der kan danne grundlag for dialog og samarbejde, findes i bilag III, s. 45-47.

Informationssamfundet:

Informationsteknologi og elektroniske kommunikationsnetværk og -tjenester underbygger økonomisk og social udvikling samt udvikling af informationssamfundet. Landene i Sydøstasien og ASEAN fokuserer i betydelig grad på udvikling af informationssamfundet og er ivrige for at fremme konkret samarbejde på dette område, som de anser for at have et stort potentiale for øget handel, tættere social samhørighed, tættere kulturelle bånd og økonomisk vækst. Tættere koordinering og samarbejde mellem EU's og Sydøstasiens politikker er til gavn for begge regioners økonomiske udvikling. Nærmere oplysninger om den foreslåede dialog og samarbejdet om informationssamfundet findes i bilag III, s. 47.

Statistikker:

For at disse specifikke mål kan nås, er der behov for pålidelige, harmoniserede og nøjagtige statistiske oplysninger til brug ved gennemførelsen og vurderingen af de vigtigste politikker, navnlig på området økonomiske spørgsmål og handelsspørgsmål (udenrigshandel, udenlandske direkte investeringer) (jf. bilag III, s. 47-48).

Om nødvendigt kan der udarbejdes og gennemføres strategier og aktioner for at styrke de statistiske systemer på regionalt plan (ASEAN) såvel som på nationalt plan.

4. PASSENDE INSTITUTIONELLE RAMMER OG RESSOURCER

For at kunne gennemføre den politiske dialog og udvikle samarbejdet har EU og Sydøstasien brug for passende institutionelle rammer, som de bør udnytte optimalt. På samme måde bør de udnytte de tilgængelige ressourcer bedst muligt.

a) Regionale versus bilaterale institutionelle rammer

Ud over de bilaterale forbindelser, som EU's medlemsstater har med landene i Sydøstasien, kan de generelle forbindelser mellem EU og Sydøstasien beskrives på følgende måde:

- En gammel EF-ASEAN regional aftale uden nogen realistiske udsigter til at blive genforhandlet, men som fortsat indeholder ret nyttige – omend ufuldstændige – institutionelle rammer for samarbejdet³². Den politiske dialog føres via møder mellem EU's og ASEAN's udenrigsministre to gange årligt, mens den økonomiske dialog fortsat føres på regelmæssige møder mellem EF's og ASEAN's økonomiministre. Arbejdet under EF-ASEAN aftalen udføres via et fælles samarbejdsudvalg bestående af højtstående embedsmænd, som støttes af en lang række underudvalg på det tekniske plan om spørgsmål lige fra handel til narkotika.
- Tre bilaterale "tredjegerationsaftaler" indgået med Vietnam i 1996, Cambodia og Laos i 1999, hvor de tre lande stadig ikke var medlemmer af ASEAN. Disse aftalers anvendelsesområde er bredere, og de indeholder mere detaljerede bestemmelser end den regionale EF-ASEAN aftale. De indeholder navnlig den såkaldte "væsentlige klausul" om, at parterne har forpligtet sig til at sikre menneskerettigheder og demokratiske principper. Andre bestemmelser vedrører intellektuelle ejendomsrettigheder, miljø, information og bekæmpelse af narkotikamisbrug, der ikke alle er omfattet af EF-ASEAN aftalen.
- Da der ikke findes noget specifikt juridisk grundlag, gennemføres de bilaterale forbindelser med andre lande i regionen på en pragmatisk måde f.eks. gennem ad hoc-møder for højtstående embedsmænd og andre møder. Disse ad hoc-møder dækker dog ikke nødvendigvis alle spørgsmål af interesse for de to parter.
- *EU's deltagelse som en dialogpartner, i troikaformat, i ASEAN Regional Forum (ARF)*, der bringer de asiatiske lande og andre internationale magtområder sammen for at drøfte sikkerhedsspørgsmål i Asien-Stillehavsområdet.
- Syv af ASEAN-landenes deltagelse på den asiatiske side i ASEM sammen med Kina, Japan og Korea.

³² Aftalen trådte i kraft i 1980, og dens anvendelsesområde er ret begrænset. Den giver handlen mellem de to regioner mestbegunstigelsesbehandling, den indeholder en forpligtelse til at gennemføre fælles foranstaltninger for at forbedre de kommercielle, investeringsmæssige og videnskabelige forbindelser og nogle bestemmelser om udviklingssamarbejde.

Uanset hvor ønskelig en modernisering af den eksisterende EF-ASEAN aftale måtte være, er den i øjeblikket ikke mulig³³. Samarbejdet på regionalt plan kan så vidt muligt fortsat baseres på den aktuelle aftales struktur og bestemmelser kombineret, hvor det er hensigtsmæssigt, med erklæringer vedtaget på EU-ASEAN ministermøderne.

En styrkelse af forbindelserne med Sydøstasien omfatter ligeledes en styrkelse af de bilaterale forbindelser med landene i regionen. For adskillige sydøstasiatiske landes vedkommende hindres samarbejdet på bilateralt plan fortsat af, at der ikke findes noget fælles grundlag for den politiske dialog og samarbejdet. Nye bilaterale aftaler ville omfatte de nødvendige referencerammer, styrke forbindelsen mellem politisk dialog og samarbejde og forbedre udsigterne for en rettidig og effektiv gennemførelse af udviklingssamarbejdsforanstaltninger i hvert enkelt af de berørte lande. En sådan styrkelse af de bilaterale bånd i regionen ville ligeledes opfylde de ønsker, som adskillige af landene i regionen har. Kommissionen foreslår derfor, at der indledes høringer med de lande i regionen, der har udtrykt interesse herfor.

Regionale versus bilaterale institutionelle rammer:

- En genforhandling af den regionale EF-ASEAN aftale fra 1980 er ikke mulig på grund af den politiske situation, men den aktuelle aftale kan fortsat danne rammen om dialogen og samarbejdet inden for visse sektorer, navnlig de handelsrelaterede sektorer
- Tredjegerationsaftaler med interesserede lande i Sydøstasien vil supplere nettet af bilaterale samarbejdsaftaler i regionen

b) Optimal udnyttelse af de institutionelle rammer og tilgængelige ressourcer

Spørgsmålet er fortsat, hvordan de institutionelle rammer og de begrænsede ressourcer udnyttes optimalt. Det bedste svar er at gennemføre en så fleksibel og pragmatisk vurdering som muligt af, hvordan og på hvilket plan (bilateralt/regionalt) man skal gå frem inden for hver enkelt sektor af fælles interesse på grundlag af følgende kriterier:

- Politisk og institutionel gennemførlighed
- Opnåelse af de maksimale virkninger
- Regionens eller landets ønsker
- Den bedst mulige udnyttelse af de tilgængelige ressourcer

På det ministerielle plan udgør de regelmæssige møder mellem EU's og ASEAN's udenrigsministre de strategiske retningslinjer for overvågning af fremskridtene med den politiske dialog. ASEM-topmøderne og ministermøderne samt ARF-ministermøderne er fremragende fora for drøftelse af globale spørgsmål og sikkerhedsspørgsmål. Økonomiministre fra EF og ASEAN vil fortsat kunne drøfte multilaterale og regionale handelsspørgsmål og økonomiske spørgsmål, overvåge fremskridtene og yde generel vejledning i forbindelse med TREATI.

³³ Rådets fælles holdning om Myanmar forhindrer "de facto" indgåelsen af nye kontraktlige forbindelser med landet eller for den sags skyld ASEAN, som Myanmar blev medlem af i 1997.

EU og de sydøstasiatiske partnere bør så vidt muligt søge at undgå, at de forskellige fora behandler de samme spørgsmål. Begge sider bør være enige om, at hver enkelt forum til en vis grad specialiserer sig inden for brede emnekategorier. Hvis en unødigt gentagelse af arbejdet undgås, vil det styrke interessen for de enkelte møder og bidrage til at sikre den størst mulige deltagelse i disse møder.

På embedsmandsniveau bør det fælles EF-ASEAN samarbejdsudvalg hovedsagelig fokusere på:

- Udvælgelse af emner for den regionale dialog, tilsvarende tilpasning af arbejdsgrupestrukturen og overvågning af fremskridt
- Opstilling af generelle retningslinjer for EF-ASEAN samarbejdet, navnlig på områder, der kan støtte integrationen i ASEAN
- Den generelle gennemførelse af EF-ASEAN aftalen

Mens de tre officielle bilaterale udvalg og de tilknyttede arbejdsgrupper fortsat vil styre gennemførelsen af de eksisterende bilaterale aftaler, vil de uformelle bilaterale møder mellem højtstående embedsmænd og de tilknyttede arbejdsgrupper nu fokusere på forhandling og gennemførelse af nye bilaterale aftaler, idet møderne mellem højtstående embedsmænd ændres til fælles udvalg, når aftalerne er indgået.

Med åbningen af fire nye delegationer (Cambodia, Laos, Malaysia, Singapore) vil Kommissionen være repræsenteret i alle ASEAN-landene undtagen Myanmar og Brunei. Denne større tilstedeværelse i regionen resulterer sammen med den såkaldte "dekonzentrering"³⁴ i væsentlige nye ressourcer, der i høj grad kan lette både den regionale og den bilaterale ajourføring af forbindelserne.

Initiativer såsom TREATI og andre regionale/bilaterale dialoger og samarbejdsforanstaltninger om sektorspørgsmål vil kræve et øget engagement og yderligere menneskelige og finansielle ressourcer. Der er behov for at øge inddragelsen af personale fra Kommissionens forskellige tjenestegrene, herunder delegationerne, for at støtte disse nye målsætninger. Mange af emnernes specielle karakter vil kræve, at embedsmænd aflægger besøg i regionen i fremtiden for på en proaktiv måde at forbedre kommunikationen og udvekslingen af information med lokale embedsmænd, navnlig om spørgsmål i tilknytning til EU's politik.

Kommissionen har fremlagt et forslag til en ny forordning om et nyt retsgrundlag for EF's samarbejde med Asien³⁵. Disse nye rammer sigter mod at styrke dialogen mellem Kommissionen og EU's medlemsstater om den strategiske programmering af samarbejdet og mod at sikre en hurtigere gennemførelse af projekter og programmer. De vil også give det aktuelle system med strategidokumenter og vejledende programmer, der mobiliserer alle de finansielle instrumenter, som er tilgængelige for hvert enkelt land og hver enkelt region, juridisk kontinuitet. Mens Kommissionen afsluttede landestrategidokumenter/nationale vejledende programmer for alle støtteberettigede sydøstasiatiske lande i 2002, vil programmet for samarbejdet med ASEAN blive offentliggjort i slutningen af 2003. Da de finansielle

³⁴ De delegationer, der gennemfører EF's udviklingsbistand, har fra hovedkvarteret fået flere selvstændige beføjelser i forbindelse med identificering og gennemførelse af programmer samt i forbindelse med deres kontraktlige og finansielle forvaltning. De berørte delegationers personale er blevet udvidet tilsvarende.

³⁵ KOM(2002) 340 af 2. juli 2003; Kommissionens forslag til en ny forordning om Asien/Latinamerika.

ressourcer til regionen sandsynligvis vil forblive stabile i en forudseelig fremtid, sikrer strategidokumenterne og de vejledende programmer generelt EF-bistanden til regionen øget kvalitet og effektivitet. I bilag IV skitseres de aktuelle rammer for samarbejdet med Sydøstasien.

Endelig vil Kommissionen og Den Europæiske Investeringsbank (EIB) søge at skabe større synergi mellem deres operationer i regionen (jf. bilag V). Med hensyn til de sydøstasiatiske lande, der endnu ikke har indgået rammeaftaler med EIB, vil Kommissionen støtte indgåelsen af sådanne aftaler for at udvide EIB's direkte långivningsoperationer i regionen. Den vil ligeledes tilskynde til oprettelse af kreditlinjer for projekter, der er for små til at modtage direkte finansiering fra EIB. EIB og Kommissionen vil koordinere deres strategier, navnlig for så vidt angår de prioriterede sektorer. EIB overvejer at udstationere en regional repræsentant i Bangkok, som skal overvåge bankens operationer i Sydøstasien.

Optimal udnyttelse af de institutionelle rammer:

- EU-ASEAN bidrag til en regional politisk dialog
- ASEM-topmøde og -ministtermøder og ARF-ministtermøder om globale spørgsmål og sikkerhedsspørgsmål
- Økonomiministre fra EF og ASEAN vil fortsat kunne drøfte multilaterale og regionale handelsspørgsmål og økonomiske spørgsmål, overvåge fremskridtene og yde generel vejledning i forbindelse med TREATI
- Officielle bilaterale, institutionelle rammer for gennemførelse af aftaler

Optimal udnyttelse af de tilgængelige ressourcer:

- drage fordel af det nyligt etablerede net af Kommissionens delegationer i Sydøstasien
- mens de finansielle ressourcer sandsynligvis vil forblive stabile, bør kvaliteten og den rettidige levering af Fællesskabets eksterne bistand til regionen forbedres gennem en bedre flerårig, strategisk planlægning og beslutningstagning vedrørende dette område
- søge at skabe større synergi mellem EIB's og Kommissionens operationer i regionen gennem koordinering af strategier og muligvis af finansielle instrumenter

5. LANCERING AF EN NY SYNLIGHEDSSTRATEGI FOR ET STYRKET SAMARBEJDE

I meddelelsen fra september 2001 om "*Europa og Asien: Strategiske rammer for styrkede partnerskaber*" bemærkes det, at der endnu må gøres en stor indsats for at øge det gensidige kendskab mellem Asien og Europa, ikke blot i regeringskredse, akademiske kredse og erhvervskredse, men også blandt de almindelige borgere.

Der er blevet udfoldet bestræbelser på områderne akademiske, videnskabelige og kulturelle udvekslinger, som bør intensiveres. Kontakter mellem det civile samfund og ungdomsorganisationer bør ligeledes støttes aktivt og udvikles.

Endvidere bør almindelige borgere i Europa og Sydøstasien tilskyndes til at lære mere om hinanden end de traditionelle stereotyper. Europa-Kommissionen og medlemsstaterne bør

gennemføre en koordineret kampagne for at forklare, hvad EU er, og hvad dens rolle i verden er, og for at fremme det nye partnerskab med Sydøstasien. Europa-Kommissionen vil lancere et struktureret kommunikationsinitiativ, der er åbent for medlemsstaternes deltagelse, og som skal omfatte følgende elementer:

- Et begrænset antal nøglebudskaber, der præsenteres på en koordineret måde, skulle bidrage til at forbedre sydøstasiaternes opfattelse af EU og til at fremme forbindelserne mellem EU og Sydøstasien.

I Asien vil målgruppen omfatte opinionsdannere, medier, universiteter, erhvervs- og regeringskredse. I Europa vil målgruppen bestå af unge borgere, erhvervs kredse og opinionsdannere.

Det udvidede net af EF-delegationer i regionen skulle deltage fuldt ud i dette kommunikationsinitiativ i tæt samarbejde med medlemsstaternes delegationer.

Der bør udvikles regionsspecifikke informationsretningslinjer og redskaber til brug for EF-delegationerne og rejsende embedsmænd fra hovedkvartererne.

Denne strategi bør ligeledes støttes af en lang række informationsprodukter og – arrangementer, herunder f.eks. EU-filmfestivaler, EU-universitetsmesser og elektroniske såvel som papirbaserede brochurer om specifikke emner, der er af central betydning for forbindelserne mellem EU og Sydøstasien.

En EU-synlighedsstrategi i Sydøstasien:

- Nå ud til ikke blot regeringskredse, akademiske kredse og erhvervs kredse, men også til almindelige borgere gennem medier og opinionsdannere
- Baseret på et begrænset antal nøglebudskaber
- Gøre brug af professionel ekspertise og af alle de tilgængelige menneskelige ressourcer fra hovedkvartererne og i delegationerne
- Åbning af aktiviteter og arrangementer for medlemsstaterne

6. KONKLUSION

I denne meddelelse foreslås det, at der blæses nyt liv i EU's forbindelser med ASEAN og landene i Sydøstasien som beskrevet ovenfor, fordi de to regioner har fælles værdier og fælles politiske og økonomiske interesser. Afslutningsvis vil det være hensigtsmæssigt at belyse nogle af den foreslåede strategis styrker og at henlede opmærksomheden på nogle af de faktorer, der vil bidrage til dens succes.

Vigtigst af alt foreslås det, at der skabes *rammer* for bilaterale aftaler, der vil gøre det muligt at fastlægge en mere moderne dagsorden, der bevæger sig fra udviklingssamarbejde til politiske og økonomiske områder. Dette er i overensstemmelse med Den Europæiske Unions holistiske opfattelse af samarbejdet med tredjelande: det betyder, at handel og investeringer hænger uløseligt sammen med spørgsmål i tilknytning til god regeringsførelse, demokrati, respekt for menneskerettighederne, nedbringelse af fattigdom og retsstatsforhold. Da landene i regionen er meget forskellige, er den nye mekanismes *fleksibilitet* en stor styrke, der gør det

muligt at lade fremskridt frem for at være restriktiv. Som eksempel kan nævnes den pragmatiske fremgangsmåde, der anvendes, når det skal afgøres, på hvilket niveau et sektorspecifikt spørgsmål skal tages op med hvert enkelt land, frem for dogmatisk at stå fast på udelukkende regionale eller bilaterale rammer. Endvidere styrker de strategiske prioriteter, der skitseres i denne meddelelse, gensidigt hinanden, således at virkningerne af hele indsatsen skulle være større end summen af de enkelte strategiske dele.

To afgørende faktorer er udover Kommissionens bestræbelser bestemmende for denne strategis succes. Medlemsstaterne opfordres til at bidrage proaktivt til EU's indsats i Sydøstasien, og de bør forvente at høste frugterne af de forbedrede forbindelser med en økonomisk set dynamisk region, som dette medfører. Ligeledes afhænger meget af vore sydøstasiatiske partners vilje til at udnytte de instrumenter, som EU hermed indfører, bedst muligt. Der er ingen tvivl om, at begge regioners gensidige interesse ligger i, at landene i Sydøstasien engagerer sig meget i og overtager ejerskabet af samarbejdsprogrammerne, og at de forpligter sig til at forbedre deres forbindelser med EU gennem dialog på både bilateralt og regionalt plan.

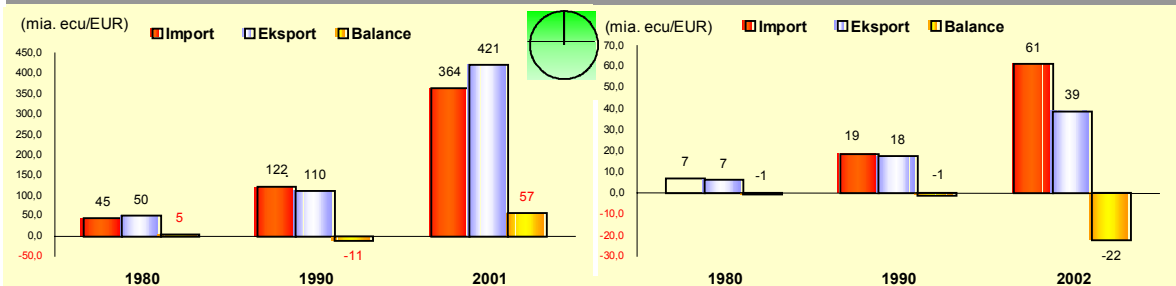
BILAG:

- I Tal for handlen mellem EU og Sydøstasien**
- II TREATI**
- III Liste over områder, hvor dialogen med Sydøstasien kan styrkes**
- IV De aktuelle rammer for samarbejde med Sydøstasien**
- V EIB**

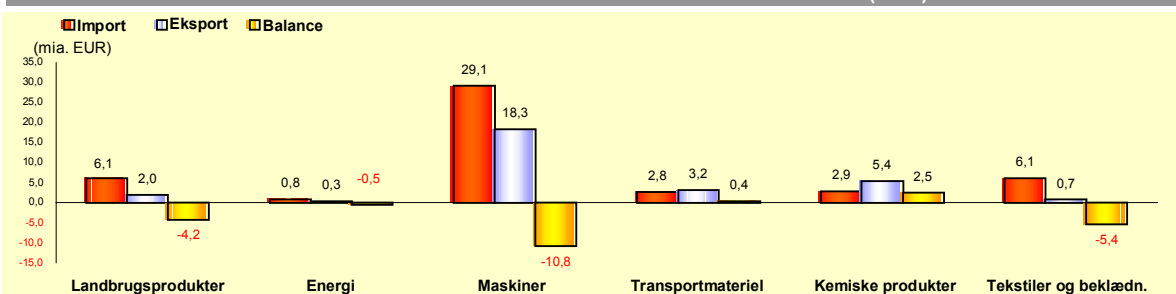
Befolkning	2002	539 mio.	
Areal: (1 000 km ²)	2002	4 480	Udenlandsgæld 2000 (mio. EUR) 538 148
Bruttonationalprodukt	2002	656 mia. EUR	
BNP pr. indb.	2002	1 217 EUR	

ASEAN's VAREHANDEL MED VERDEN

EU's VAREHANDEL MED ASEAN

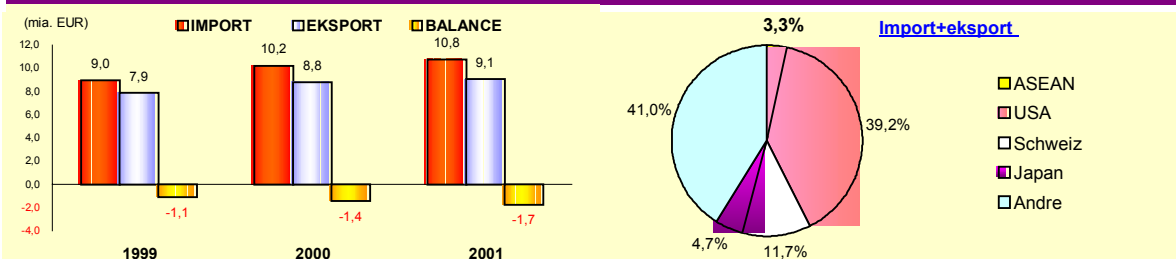

EU VAREHANDEL MED ASEAN FORDELT PÅ PRODUKTER (2002)

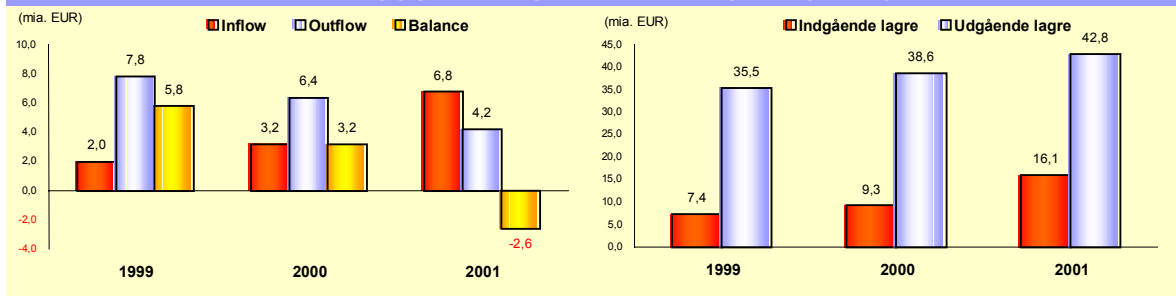

EU's TJENESTEHANDEL MED ASEAN

ASEAN's ANDEL AF EU's TJENESTEHANDEL

EU's UDENLANDSKE DIREKTE INVESTERINGER I ASEAN

ASEAN: Brunei, Cambodia, Indonesien, Laos, Malaysia, Myanmar, Filippinerne, Singapore, Thailand,

EU's HANDEL MED SYDØSTASIEN										
i mio. ECU/EURO	1980	1990	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
EU's eksp. til SØ Asien	6 520	17 675	34 128	37 185	44 912	30 589	31 106	40 376	42 733	39 034
EU's imp. fra SØ Asien	7 140	18 652	39 337	42 548	45 915	52 511	55 201	71 112	66 247	61 360
EU balance	(620)	(977)	(5 208)	(5 363)	(1 003)	(21 922)	(24 095)	(30 736)	(23 514)	(22 326)

*Sydøstasiatiske lande: Brunei, Cambodia, Indonesien, Laos, Myanmar/Burma, Filippinerne, Singapore, Thailand, Vietnam
kilde: Eurostat

ASEAN's handel med Den Europæiske Union fordelt på de enkelte lande (1993-2001)

ASEAN's eksport til Den Europæiske
Værdi i tusind USD)

COUNTRY	Export									
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	
Brunei Darussalam	-	19.900,0	18.648,0	28.460,2	386,1	10.115,4	194,7	17.354,2	12.335,5	
Cambodia	-	-	-	-	-	-	-	230.601,9	321.324,5	
Indonesia	5.392.081,9	5.788.040,6	6.760.272,0	10.335.910,2	7.825.393,6	7.765.177,2	7.082.260,1	8.665.579,2	7.735.053,4	
Malaysia	6.965.170,9	7.937.949,5	9.602.242,6	8.970.506,8	6.806.921,2	8.022.047,3	14.780.702,7	17.535.114,5	15.439.847,3	
Myanmar	-	-	-	-	-	-	-	73.623,4	106.860,9	
Philippines	2.012.615,5	2.352.401,4	3.056.440,5	3.594.879,8	4.539.413,4	5.992.865,9	6.777.189,8	6.822.838,6	6.194.816,4	
Singapore	10.795.308,6	12.369.811,1	14.012.994,6	15.249.475,2	17.852.475,5	17.380.841,3	17.161.406,1	18.646.882,4	16.250.825,1	
Thailand	6.226.369,1	6.728.252,4	10.835.324,2	8.746.771,6	9.062.132,8	6.972.545,2	9.849.572,3	8.727.079,6	10.506.398,1	
TOTAL	31.391.546,0	35.196.355,0	44.285.921,9	46.926.003,8	46.086.722,6	46.143.592,3	55.724.949,1	60.752.311,3	56.681.447,2	

ASEAN's eksport til Den Europæiske Union
(Værdi i tusind USD)

COUNTRY	Import									
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	
Brunei Darussalam	-	364.901,4	354.778,0	482.892,5	441.628,4	228.294,1	327.120,6	144.533,9	197.335,1	
Cambodia	-	-	-	-	-	-	-	92.181,1	26.557,7	
Indonesia	6.650.703,3	7.225.435,7	8.175.230,7	14.539.363,2	8.331.191,4	5.822.654,5	3.798.107,3	4.161.095,6	4.042.864,6	
Malaysia	5.748.404,4	8.625.552,1	10.879.040,3	10.506.623,0	9.990.565,1	5.992.075,9	8.840.682,4	10.092.947,8	11.291.292,2	
Myanmar	-	-	-	-	-	-	-	33.993,6	73.994,5	
Philippines	1.945.611,4	2.364.065,3	2.385.909,1	3.638.733,3	4.240.987,5	2.826.464,5	2.786.104,1	2.974.202,2	2.751.854,2	
Singapore	10.612.723,7	12.779.752,1	14.677.137,3	17.868.187,4	19.061.522,3	14.096.996,2	14.124.491,0	15.251.405,6	13.673.983,6	
Thailand	6.864.939,2	7.369.627,5	9.920.674,1	10.344.707,6	8.943.919,2	4.289.648,1	4.799.044,2	6.167.526,7	7.600.646,6	
TOTAL	31.822.382,0	38.729.334,1	46.392.769,5	57.380.507,0	51.009.813,9	33.256.133,3	34.709.543,2	38.957.887,4	39.678.329,7	

BILAG II

TREATI

(TRANS REGIONAL EU-ASEAN TRADE INITIATIVE)

I kapitel 2 og 3.d blev der gjort nærmere rede for baggrunden for et tættere samarbejde mellem ASEAN og EU i handelsspørgsmål og for den form, som det foreslåede nye, omfattende *Trans-Regional EU-ASEAN Trade Initiative (TREATI)* har.

I dette bilag gøres der mere detaljeret rede for dette initiativ. Mens tilsvarende strategier forfølges med andre af EU's handelspartnere, navnlig Mercosur og Canada, skitseres der i dette bilag en fremgangsmåde, der er skræddersyet til ASEAN's unikke situation og krav.

For at støtte ASEAN's egne bestræbelser på at skabe større økonomisk integration og i lyset af de udbredte handelsinteresser mellem ASEAN-landene, de yderligere fordele, der kan opnås ved at udveksle erfaringer og information inden for et bredere forum samt betydningen af at opnå stordriftsfordele og af at optimere anvendelsen af begrænsede ressourcer på begge sider, bør samarbejdet om handelsspørgsmål mellem EU og ASEAN, hvor det er muligt, finde sted på *mellem de to regioner*.

De store forskelle inden for ASEAN, navnlig de forskellige udviklingsniveauer og de forskellige prioriteter, kræver, at der udvikles *fleksible rammer*. I forbindelse med dette scenario vil hvert enkelt sydøstasiatisk land vælge fra en omfattende liste af aktiviteter fastlagt og aftalt i fællesskab omfattende forskellige områder med tilknytning til handel og fremme af investeringer – standarder for landbrugs- og industriprodukter, toldprocedurer, intellektuelle ejendomsrettigheder, tjenester osv., og de kan vælge at underskrive aftaler om hvert enkelt område, når de ønsker det. Inden for disse rammer fastlagt i fællesskab, vil en bestemt aktivitet således kunne indledes, når to eller flere ASEAN-lande ønsker at deltage, hvorefter den gradvist udvides indtil alle lande deltager på lige fod, hvilket er det endelige mål.

De nye bilaterale aftaler, der indgås mellem EU og de sydøstasiatiske lande, bør indeholde bestemmelser om, at den bilaterale dialog om økonomiske spørgsmål skal gennemføres via en dialogmekanisme, der omfatter EU og mere end to ASEAN-lande ("EU + x"). En fælles ministeriel erklæring under den eksisterende EF-ASEAN samarbejdsaftale vil kunne udtrykke EU's og ASEAN-landenes vilje til at anvende "EU + x"-formlen mest muligt. Underudvalget om handel under det fælles EF-ASEAN samarbejdsudvalg har ansvaret for den operationelle forvaltning.

For yderligere at imødekomme individuelle præferencer vil visse aktiviteter kunne inddeles i faser, der gør det muligt for landene gradvist at intensivere deres samarbejde begyndende med gensidige tillidsskabende aktiviteter for at lære om hinandens systemer, dernæst analyse af fælles elementer og af forskelle og begrænsninger, hvorefter man går over til at finde frem til sektorer, der frembyder lovende udsigter for et tættere samarbejde, hvilket fører til en gradvis udvikling af grundlaget for en eventuel indgåelse af mere omfattende forpligtelser mellem de to regioner.

Hvert enkelt land bør udvikle sin egen individuelle køreplan inden for de regionale rammer og fastsætte planer for de fremskridt, der skal gøres, og for, hvornår de skal deltage i de forskellige aktiviteter inden for en bestemt tidsramme.

Der vil være behov for en nøje koordinering med igangværende regional og bilateral, handelsrelateret faglig bistand og kapacitetsopbygningsaktiviteter mellem EU og ASEAN for at sikre, at aktiviteterne og resultaterne støtter og supplerer hinanden. Initiativet bør skabe kontakter mellem økonomiske operatører i EU og ASEAN, og derfor bør den private sektor fra begge sider inddrages i både udformningen og gennemførelsen af de forskellige foranstaltninger, og SMV'ernes behov bør være genstand for særlig opmærksomhed, hvor det er hensigtsmæssigt. Aktiviteterne bør ligeledes øge de mere udviklede ASEAN-medlemmers kapacitet til at yde større støtte til de øvrige medlemmer i overensstemmelse med *Initiative for ASEAN Integration (IAI)*.

TREATI's succes vil i vid udstrækning afhænge af de menneskelige og finansielle ressourcer, som begge sider er villige til at forpligte, samt af den fleksibilitet, der kan opnås for at imødekomme individuelle behov og interesser inden for de generelle, detaljerede og sammenhængende rammer.

I de senere år har EU's indfaldsvinkel til handelspolitikken udviklet sig med hensyn til både anvendelsesområdet og ambitionsniveauet for liberalisering af såvel handel som investering og fastlæggelse af regler. Hvis potentielle fremtidige handelsaftaler mellem EU og ASEAN skal resultere i fordele, vil det således kræve en høj grad af samarbejde om foranstaltninger, der ikke vedrører toldsatserne, navnlig på lovgivningsområder, der går væsentligt længere end til blot at fjerne toldbarriererne.

Det foreslåede *TREATI-initiativ* vil derfor skabe stabile, forudsigelige og transparente rammer for vore fremtidige handelsforbindelser og skabe lovgivningsmæssig konvergens og den integration, der er nødvendig for, at ASEAN kan udvikle sin egen fælles politik for udenrigshandel. *TREATI* vil således kunne bane vejen for en fremtidig regional præferencehandelsaftale, når det vellykkede resultat af den nuværende runde af de multilaterale handelsforhandlinger har gjort det muligt for begge sider at vise, at de går ind for en gradvis liberalisering og ikke-protektionisme. Først i denne fase vil det være muligt at vurdere mulighederne for eventuelt at gå videre sammen i retning af liberalisering og lovgivningsmæssig harmonisering på grundlag af "WTO-plus"-princippet.

Potentielle elementer i en handlingsplan for handel

I punkt 3.5 i meddelelsen oplistedes de områder, på hvilke ASEAN og EU vil kunne samarbejde tættere, og blandt hvilke de bør udvælge emner, som skal drøftes inden for rammerne af *TREATI*. Disse emner vil kunne omfatte grundlæggende sundheds- og plantesundhedsspørgsmål, industrielle standarder, told, handel og miljø, investeringer, konkurrence, elektronisk handel, informationssamfundet og tjenester.

BILAG III

LISTE OVER OMRÅDER, HVOR DIALOGEN MED SYDØSTASIEN KAN STYRKES

Dette bilag omfatter en række områder, inden for hvilke begge sider kan beslutte enten at indlede eller intensivere dialogen og samarbejdet. Uformelle høringer skulle gøre det muligt for partnerne at identificere disse sektorer og fastsætte målene med deres samarbejde og den form, det skal tage (regionalt og/eller bilateralt, udveksling af information, lovgivningsmæssigt samarbejde og harmonisering, teknisk og finansielt samarbejde osv.).

Økonomiske spørgsmål og handelsspørgsmål

Sundhedsmæssige og plantesundhedsmæssige spørgsmål:

Den aktuelle situation

Sundhedsmæssige og plantesundhedsmæssige spørgsmål er navnlig vigtige for mange lande i Sydøstasien, der eksporterer fødevarer til EU, og som skal opfylde de europæiske standarder.

Identificerede emner

Behov for at øge partnernes kapacitet til at opfylde standarderne for sundhed og plantesundhed, herunder udvikling af en standardfremgangsmåde og påvisning af en række fælles problemer og eventuelt passende faglig bistand.

Aktionslinje

En egentlig dialog og samarbejde om sundhed og plantesundhed bør

- omfatte udveksling af information om lovgivning, certificering og tilsynsprocedurer
- udvikle en bedre forståelse af forbrugerbeskyttelseskravene og
- forebygge misforståelser om den egentlige baggrund for EF's politik inden for denne sektor.

Den eventuelle bistand på området bør omfatte både regionale og bilaterale elementer, der er velkoordinerede.

Lovgivningsmæssigt samarbejde om industriprodukter:

Den aktuelle situation

EF ønsker at intensivere det lovgivningsmæssige samarbejde om industriprodukter med de sydøstasiatiske lande for at fremme handlen, samtidig med at der sikres et højt sundheds-, sikkerheds- og miljø- og forbrugerbeskyttelsesniveau.

Identificerede emner

Blandt nøglespørgsmålene kan nævnes øget kompatibilitet og bygning af broer over kløfter på områderne standarder, procedurer for vurdering af overensstemmelse og tekniske forordninger. Udvælgelsen af det rette lovgivningsinstrument vil afhænge af markedernes

karaktistika, lovgivningsklimaet i det pågældende land og industriens, lovgivernes og andre relevante aktørers vilje til at nå de fastsatte mål.

Aktionslinje

Dialogen bør sigte mod at fremme

- lovgivningsmæssig overensstemmelse/harmonisering, herunder samarbejde på området standardisering
- delvis, frivillig; reduceret eller mindre formel gensidig anerkendelse (f.eks. på området akkreditering og laboratorier), og, hvor det er relevant, anerkendelse af overensstemmelse
- international standardisering

Faglig bistand vil kunne mobiliseres til støtte for dialogprocessen på prioriterede områder og i en velkoordineret blanding af regionale og bilaterale elementer.

Told:

Den aktuelle situation

Handlen mellem de to regioner hindres af temmelig komplekse og tunge toldklaringsprocedurer.

Identificerede emner

Behov for at fokusere på en forenkling og en forbedring af toldprocedurerne for at nedbringe risiciene og optimere mulighederne og dermed lette toldklareringen mellem de to regioner.

Aktionslinje

- Regionale og bilaterale dialoger bør sigte mod at identificere konkrete foranstaltninger for at forbedre procedurerne
- Kommissionen er parat til at indgå toldsamarbejdsaftaler med interesserede lande i Sydøstasien.

Investering:

Den aktuelle situation

Investeringsstrømmene flyder ikke uhindret.

Identificerede emner

Forekomsten af diskriminerende bestemmelser.

Aktionslinje

Skabe en tovejsinvesteringsdialog for at

- øge forståelsen af og samarbejdet om investeringsspørgsmål
- udforske de administrative mekanismer for at lette investeringsstrømmene og
- fremme stabile, transparente, åbne og ikke-diskriminerende bestemmelser for investorer.

Den eventuelle bistand på området bør omfatte:

- velkoordinerede regionale og bilaterale elementer
- en webbaseret facilitet med en tilknyttet hjælpelinje i hver enkelt region, som skal formidle detaljeret information og rådgivning om forskellige handels- og investeringsspørgsmål, rettet mod den private sektor ("One stop shop" konceptet)
- ASIA-Invest II programmet, der kan bidrage til denne aktionslinje.

Konkurrence:

Den aktuelle situation

Begrænsninger i konkurrencen på hjemmemarkedet hindrer eller eliminerer de fordele, som en gradvis liberalisering af handlen skulle medføre.

Identificerede emner

Konkurrencereglerne er af afgørende betydning for, hvordan ASEAN fungerer og for oprettelsen af et område med fælles velstand: de bidrager til at sikre et transparent klima og juridisk tillid for virksomhederne.

Aktionslinje

Kommissionen er parat til

- at indlede en dialog med eksisterende og nye konkurrenceorganer i regionen om gennemførelse af konkurrencepolitikken
- at samarbejde med konkurrenceorganerne i regionen om en forbedring af deres effektivitet i forbindelse med håndhævelse af konkurrencelovgivningen og -politikken
- at overveje at fremme aktioner for at nå ovennævnte mål via dens delegationer i regionen.

Elektronisk handel – informationssamfundet:

Den aktuelle situation

EU og de sydøstasiatiske lande har allerede indledt en række dialoger og samarbejdsaktiviteter på området e-handel og informationssamfund. Begge regioner bestræber sig på at sikre deres deltagelse i den globale informationsøkonomi.

På **ASEM e-Commerce** seminarerne i 2001-2002 blev der fremsat anbefalinger til lovgiverne i ASEM-landene om, hvordan de skal skabe et **lovgivningsklima**, der er gunstigt for en hurtig vækst i den elektroniske handel mellem ASEM-landene. På en anden **ASEM konference om "Globalisering og informations- og kommunikationsteknologi"** i marts 2003 gjorde EF rede for konceptet eEuropa og samarbejdet EU-Asien inden for informationssamfundet. Et opfølgingsarrangement, der efter planen skal finde sted i Vietnam, har til formål at bidrage til ASEM-topmødet i Hanoi i oktober 2004. For at fremme forskning og udvikling i informationsteknologi og virksomhedssamarbejde er man nu ved at forberede **EU-Sydøstasien forum om informationssamfundet** i Bangkok i 2006. Et EU-Asien samarbejdsprojekt er blevet indledt inden for højhastighedskommunikationsinfrastruktur. Med støtte fra IST-programmet og i tilknytning til eEuropa handlingsplanen er der blevet lanceret en ny generation af basisnet for forskning i kommunikation (**GEANT**).

Inden for rammerne af **eSociety-programmet** indledte regeringen i **Singapore** i 2002 møder med EF på kommissærplan om lovgivningsmæssige og teknologiske krav i tilknytning til udvikling af informationssamfundet.

Identificerede emner

En **eASEAN Task Force** blev oprettet i 1999 med det formål at udvikle en bred og detaljeret handlingsplan for et ASEAN e-rum og sætte ASEAN-landene i stand til at konkurrere i den globale informationsøkonomi. Denne Task Force skal undersøge den tekniske, juridiske, logistiske, sociale og økonomiske infrastruktur, der skal skabe grundlaget for ASEAN's konkurrenceevne i det 21. århundrede.

Aktionslinje

En selvstændig dialog skal udvides til mere detaljerede spørgsmål og gennemføres hovedsagelig på regionalt plan med ASEAN og ASEM-partnerne.

Konkrete samarbejdsinitiativer bør støtte

- integreringen af de sydøstasiatiske udviklingslande på det globale e-marked via instrumenter såsom Asien IT&C-programmet og **informationssamfundsprogrammet (IST)**
- etablering af strategiske, regionale basisnet og sammenkobling af disse med GEANT; med henblik herpå agter EF at finde ressourcer til at forbinde Trans-Eurasia Information Network (TEIN), som allerede forbinder GEANT med Korea, med Sydøstasien.

Tjenester:

Den aktuelle situation

Tjenester spiller en voksende rolle i udviklingen og spredningen af den europæiske og den asiatiske økonomi.

Identificerede emner

Det er nødvendigt at forbedre ASEAN-landenes konkurrenceevne inden for servicesektoren og lette deres deltagelse i verdenshandlen med tjenester på en måde, der er forenelig med en bæredygtig udvikling.

Aktionslinje

Der bør indledes en dialogproces mellem de to regioner om

- lovgivningsklimaet
- adgang til markeder i den multilaterale GATS-sammenhæng
- adgang til kilder til kapital og teknologi
- fremme af handel med tjenester både mellem regioner og på tredjelandes markeder.

Offentlige indkøb:

Den aktuelle situation

Der er mulighed for at forbedre transparensen og den ikke-diskriminerende karakter af offentlige indkøbspolitikker i de fleste sydøstasiatiske lande.

Identificerede emner

Der er et presserende behov for at forbedre forståelsen af de respektive fremgangsmåder i forbindelse med offentlige indkøb i de to regioner for at nå frem til en eventuel gensidig åbning af markederne.

Aktionslinje

Regionale og bilaterale dialogprocesser bør undersøge mulighederne for gensidige, åbne, ikke-diskriminerende og transparente procedurer for regeringernes og den offentlige sektors indkøb på alle niveauer.

Intellektuel ejendomsret:

Den aktuelle situation

En ordentlig beskyttelse af industrielle og intellektuelle rettigheder er af central betydning for udenlandske direkte investeringer og tilknyttede overførsler af teknologi inden for mange økonomiske sektorer.

Identificerede emner

Begge regioner skal, inden for rammerne af deres respektive love, administrative bestemmelser og politikker, sikre en passende og effektiv beskyttelse af intellektuelle og industrielle ejendomsrettigheder i overensstemmelse med de højeste internationale standarder og aftaler, herunder effektive metoder til at håndhæve sådanne rettigheder.

Aktionslinje

- Dialogen og samarbejdet om intellektuelle ejendomsrettigheder skal hovedsagelig gennemføres på regionalt plan.
- Spørgsmålene om håndhævelse bør imidlertid også indgå i de bilaterale dialoger og samarbejdsaktiviteter.
- Piratkopiering og forfalskning bør være genstand for særlig opmærksomhed.

Forbrugerbeskyttelse:

Den aktuelle situation

Regeringerne i begge regioner vil opleve et øget pres fra deres borgere for at give forbrugerne de højeste standarder for beskyttelse og sikkerhed. EU har nogle relevante erfaringer, som den kan dele med Sydøstasien.

Identificerede emner

Der er behov for at fremme konceptet forbrugerbeskyttelse inden for alle de økonomiske sektorer. Det er ligeledes nødvendigt at undgå misforståelser med hensyn til den egentlige baggrund for forbrugerbeskyttelsen, som ikke bør forveksles med tekniske handelshindringer.

Aktionslinje

- Dialogen på regionalt plan bør sigte mod at udveksle information om begge regioners lovgivningsmæssige rammer inden for forbrugerbeskyttelse.
- Ekspertise og faglig bistand kan ligeledes stilles til rådighed for samarbejde på regionalt eller bilateralt plan.

Industripolitik:

Den aktuelle situation

Økonomiske operatører i begge regioner bestræber sig hele tiden på at øge deres konkurrenceevne.

Identificerede emner

Disse bestræbelser på at øge konkurrenceevne er navnlig kendetegnende for de små og mellemstore virksomheder, der udgør et af de mest dynamiske og nyskabende segmenter i begge regioners økonomier.

Aktionslinje

- Dialogen bør på regionalt og bilateralt plan fokusere på udveksling af information og erfaringer, idet der fastlægges rammebetingelser for private SMV'er, så de kan forbedre deres konkurrenceevne.
- Samarbejdsaktiviteterne bør fortsat støtte matching af SMV'er fra begge regioner, idet navnlig overførsler af blød og hård teknologi mellem partnerne fremmes.
- ASIA-Invest II programmet kan bidrage til denne aktionslinje.

Retlige og indre anliggender

Migration:

Den aktuelle situation

Landene i begge regioner står over for vanskelige politiske, sociale og økonomiske spørgsmål i tilknytning til migrationsstrømmene og forvaltningen af deres asylsystemer.

Identificerede emner

Det Europæiske Råd i Tammerfors understregede, at partnerskab med oprindelses- og transitlandene vil være et centralt element i EU's eksterne politikker på migrationsområdet. Det Europæiske Råd i Sevilla i juni 2002 anmodede indtrængende om, at *"der i alle fremtidige samarbejdsaftaler, associeringsaftaler eller tilsvarende aftaler, som Den Europæiske Union eller Det Europæiske Fællesskab indgår med et hvilket som helst land, indsættes en bestemmelse om fælles håndtering af migrationsstrømmene, og tvungen*

*tilbagetagelse i tilfælde af ulovlig indvandring*³⁶. Rådet vedtog den 19. maj 2003 konklusioner om indarbejdelse af migrationsspørgsmål i Den Europæiske Unions forbindelser med tredjelande.

Aktionslinje

- Forvaltningen af migrationsstrømmene vil blive taget op ved alle lejligheder i forbindelse med den politiske, økonomiske og sociale dialog med ASEAN og individuelt med dets medlemslande.
- Passende bestemmelser om migrationsstrømme og tilbagetagelse vil blive indarbejdet i de bilaterale aftaler med landene i Sydøstasien.
- Når det er hensigtsmæssigt og muligt, bør man søge at udarbejde specifikke og konkrete samarbejdsaktioner enten mellem EU og ASEAN som sådan eller på bilateralt plan med de sydøstasiatiske lande.

Bekæmpelse af organiseret kriminalitet:

Den aktuelle situation

International organiseret kriminalitet rider med på globaliseringsbølgen. Den udgør en alvorlig trussel mod begge regioner.

Identificerede emner

Organiseret kriminalitet opererer i en transnational skala og anvender de nyeste teknologier inden for kommunikation og international finansiering. Det er en presserende opgave for regeringerne i begge regioner at tage denne teknologiske udfordring op og udvikle sunde regionale og internationale kriminalitetsbekæmpelsespolitikker.

Aktionslinje

- Begge regioner bør fortsat arbejde med og fremme alle FN's bestræbelser på dette område.
- Den regionale dialogproces bør omfatte konkrete udvekslinger af information og erfaringer vedrørende:
 - fastlæggelse og gennemførelse af regionale kriminalitetsbekæmpelsesstrategier
 - opbygning af regionale institutioner som f.eks. Europol og Eurojust.

Menneskesmugling:

Den aktuelle situation

Menneskesmugling fører til alvorlige overtrædelser af ofrenes menneskerettigheder som er stadfæstet i den internationale lovgivning og i EU's charter om de grundlæggende rettigheder.

Identificerede emner

Menneskesmugling er et stort problem i forbindelse med EU's forbindelser med Asien, da talrige ofre smugles inden for Asien eller fra eller igennem asiatiske lande til EU's medlemsstater.

³⁶ Det Europæiske Råds konklusioner, Sevilla den 21.-22. juni 2002.

Aktionslinje

- Den detaljerede europæiske politik mod menneskesmugling sigter mod at tackle hele smuglerkæden omfattende oprindelses-, transit- og modtagerlande.
- Der bør oprettes en hensigtsmæssig biregional mekanisme for udveksling af information og samarbejde, muligvis via samarbejde mellem Europol og Aseanopol.

Hvidvaskning af penge:

Den aktuelle situation

Hvidvaskning af penge er et centralt element i praktisk taget alle kriminelle aktiviteter.

Identificerede emner

De skridt, der tages for at bekæmpe hvidvaskning af penge, kan bidrage til at kvæle kriminalitet generelt og hjælpe til at bekæmpe korrupsion. Der er et indlysende behov for at samarbejde på internationalt plan om at forhindre, at de finansielle systemer anvendes til hvidvaskning af indtægterne fra kriminelle aktiviteter generelt og narkotikasmugling i særdeleshed.

Aktionslinje

- Kommissionen vil fortsat arbejde på at bekæmpe hvidvaskning af penge på globalt plan, herunder også i Sydøstasien via internationale organer såsom Financial Action Task Force (FATF) og via det regionale samarbejde med ASEAN og inden for ASEM.
- Regionale dialoger bør åbne mulighed for udveksling af information og forhåbentlig føre til lovgivningsmæssigt samarbejde og vedtagelse af passende standarder for bekæmpelse af hvidvaskning af penge.

Forfalskning:

Den aktuelle situation

Overtrædelser af intellektuelle ejendomsrettigheder såsom forfalskning og piratkopiering udgør i dag store udfordringer. Sydøstasien og EU er særlig opmærksomme over for produktion af forfalskede varer. Denne form for kriminalitet, der i stigende grad ser ud til at være blevet overtaget af kriminelle organisationer og endog terrororganisationer, er en trussel mod økonomien, mod kreativitet og også mod sundhed og sikkerhed.

Identificerede emner

Forfalskning er et internationalt fænomen, som EU må indarbejde som et vigtigt emne for forbindelserne med tredjelande, herunder de sydøstasiatiske lande, og EU må om nødvendigt lægge pres på de lande, hvor bedragerne har hjemme.

Aktionslinje

- At indlede regionale og bilaterale dialoger om forfalskning og piratkopiering

Databeskyttelse:

Den aktuelle situation

I lyset af den globale kamp mod terrorisme bliver databeskyttelsesregler eller manglen på sådanne regler i stigende grad genstand for mulige konflikter mellem EU og forskellige lande.

Identificerede emner

Der er behov for at sikre, at databeskyttelsessystemer er gensidigt transparente og yder en passende beskyttelse.

Aktionslinje

- Parterne bør være enige om at sikre en høj grad af beskyttelse i behandlingen af personoplysninger og oplysninger i overensstemmelse med de højeste internationale standarder³⁷.
- Parterne bør ligeledes indgå en aftale om samarbejde om beskyttelse af personoplysninger for at forbedre beskyttelsesniveauet og arbejde på at fjerne de hindringer for fri bevægelighed for personoplysninger mellem parterne, som en utilstrækkelig beskyttelse af personoplysninger har medført. Samarbejdet om beskyttelse af personoplysninger kan bl.a. omfatte faglig bistand i form af udveksling af information og eksperter.

Narkotika:

Den aktuelle situation

Nogle af landene i Sydøstasien er fortsat store illegale markeder for heroin og/eller fungerer som transitlande for heroin beregnet til andre dele af verden. Misbrug og smugling af stimulanser af amfetamin-typen spreder sig hurtigt i Østen og Sydøstasien. I mellemtiden bidrager intravenøst stofmisbrug fortsat til stigningen i prævalensen af HIV-infektioner. EU og Sydøstasien står over for fælles og voksende udfordringer i forbindelse med bekæmpelse af narkotikamisbrug og smugling.

Identificerede emner

FN's International Narcotics Control Board har for nylig konstateret, at faciliteter, der en gang blev brugt udelukkende til at raffinere heroin, nu i stigende grad også anvendes til fremstilling af methamfetaminer (som i stadig højere grad når frem til de europæiske markeder).

Aktionslinje

- udforme og gennemføre effektive regionale strategier for at nedbringe den ulovlige efterspørgsel efter disse stimulanser og

³⁷

Standarder, der skal tages i betragtning:

- Retningslinjer for regulering af edb-baserede personoplysninger, ændret af De Forenede Nationers Generalforsamling den 20. november 1990.
- OECD-rådets henstilling af 23. september 1980 vedrørende retningslinjer for beskyttelse af privatlivets fred og af overførsel af personoplysninger på tværs af grænserne.
- Europarådets konvention af 28. januar 1981 om beskyttelse af individet i forbindelse med automatisk databehandling af personoplysninger og tillægsprotokol til konventionen om beskyttelse af individet i forbindelse med automatisk databehandling af personoplysninger vedrørende overvågningsmyndigheder og overførsel af personoplysninger på tværs af grænserne af 8. november 2001.
- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/58/EF af 12. juli 2002 om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor.

- intensivere den regionale dialog og samarbejdet med hinanden inden for håndhævelse af loven vedrørende ulovlig fremstilling, smugling, kontrol med prækursorstoffer, tidlig varsling om designerdrugs og oprettelse af overvågningsinstitutioner
- støtte regionale narkotikapolitikker såsom det fælles ASEAN-Kina program (ACCORD³⁸), der endnu befinder sig i den indledende fase
- søge at indgå en aftale mellem EF-ASEAN om at bekæmpe anvendelse af kemiske prækursorstoffer til ulovlig fremstilling af narkotika.

En regional indfaldsvinkel til narkotikaspørgsmålet:

Indtil nu har Fællesskabets narkotikabekæmpelsesaktiviteter i regionen været få, og de har været baseret på en landespecifik fremgangsmåde (projekter i Thailand, Cambodia, Laos og Vietnam). En mere detaljeret fremgangsmåde, der afspejler den sydøstasiatiske regions betydning for narkotikaproblemet i Europa og narkotikaens indvirkning på selve regionens økonomiske og sociale udvikling, ville være ønskelig. Fællesskabet øger i sit seneste politiske dokument om narkotika opmærksomheden på Sydøstasien, som indfører en narkotikarutestrategi³⁹, der specifikt nævner ruten for designerdrugs Indien/Kina/Sydøstasien. På grund af narkotikaproblemet's karakteristika bør der tilskyndes til en regional fremgangsmåde også for, at man effektivt kan tackle problemet med Myanmar, der er en central kilde til narkotikaproduktion. Det er nødvendigt at arbejde tæt sammen med FN's institutioner (UNDCP og UNODC). At forhindre, at kemiske prækursorstoffer omdirigeres til Sydøstasien, er en indlysende prioritet. Man nåede frem til tilsvarende konklusioner i forbindelse med den første regionale dialog mellem eksperter fra EU og ASEAN i oktober 2002.

Miljø

Den aktuelle situation

Bæredygtig udvikling er fortsat en global udfordring for EU og Sydøstasien. Begge partnere har forpligtet sig til at gennemføre konklusionerne fra Verdenstopmødet om bæredygtig udvikling, der fandt sted i Johannesburg i 2002. Begge partnere har en veletableret tradition for dialog og samarbejde om miljøspørgsmål, der fortsat vil være en prioritet i de kommende år.

EF og Asien har i en årrække samarbejdet om miljøspørgsmål via f.eks.:

- Bistand til ASEAN Regional Centre for Biodiversity Conservation.
- Asia Eco-Best (1997-2002), der har bistået EU-organisationer med i samarbejde med asiatiske partnere at investere i asiatiske produkter og teknologier. EU-Asia Pro-Eco programmet (2002-2007) støtter EU-Asien partnerskaber om vedtagelse af politikker, indførelse af teknologier og praksis, der fremmer renere, mere ressourceeffektive og bæredygtige løsninger på miljøproblemer i Asien.
- EF-ASEAN samarbejdsaktiviteter inden for videnskab og teknologi på miljøområdet under EF's rammeprogrammer for forskning og udvikling.

³⁸ ASEAN and China Co-operative Operations In response to Dangerous Drugs: handlingsplan indgået i 2000.

³⁹ Kommissionens meddelelse om den eksterne narkotikapolitik (2003 udgives senere).

- Et stort antal projekter og programmer om beskyttelse og forvaltning af naturressourcer, inden for bevarelse af biodiversitet, vandforvaltning osv.

Identificerede emner

Som skitseret i konklusionerne fra mødet i underudvalget om miljø under det fælles EF-ASEAN samarbejdsudvalg den 17.-19. september 2001, er der blevet påvist prioriterede områder for fremtidigt samarbejde:

- Klimaændringer og energieffektivitet
- Miljørigtige og rene teknologier
- Kapacitetsopbygning i forbindelse med gennemførelse og forhandling af multilaterale miljøaftaler
- Kystområder og havmiljø.

Ulovlig træfældning og handel med ulovligt træ er genstand for øget politisk opmærksomhed og vil være et centralt punkt i forbindelserne med ASEAN i de kommende år. Der er voksende tegn på, at en betydelig del af verdens tømmer fældes ulovligt. Endvidere er ulovlig træfældning og forarbejdning begyndt at underminere retsstatsforholdene og fremme korruption, sociale konflikter og en ineffektiv udnyttelse af ressourcerne i en række producentlande og resulterer i tab af potentielt store indtægter for staten.

Aktionslinje

- Støtte til gennemførelse af politikker, teknologier og praksis, der fremmer renere, mere ressourceeffektive og bæredygtige løsninger på miljøproblemer i Sydøstasien via det nyligt indførte Asia Pro Eco program
- Støtte til gennemførelse af EU's lovgivning om håndhævelse af skovlovgivning, forvaltningspraksis og handel (FLEGT)⁴⁰
- Udvikling af dialogen og samarbejdet med ASEAN i tilknytning til ASEAN Strategic Plan of Action on Co-operation in Forests and Forest Products
- Fortsat udvikling af dialogen og samarbejdet på bilateralt plan inden for bevarelse og forvaltning af skovene.

Videnskab & teknologi, forskning & udvikling

Den aktuelle situation

Videnskab og teknologi er et vigtigt element i forfølgelsen af en bæredygtig økonomisk og social udvikling og udgør grundlaget for konkurrenceevnen. Videnskabeligt og teknologisk samarbejde mellem ASEAN og EU er baseret på et fælles kulturelt og historisk grundlag og på voksende økonomiske forbindelser.

Identificerede emner

⁴⁰ FLEGT-processen tilskynder til drøftelser og samarbejde mellem udviklede lande og nyfremkommende økonomier, navnlig mellem dem, der producerer, og dem, der forbruger/importerer træ og trævarer. Den omfatter hele rækken af lovreformer og lov håndhævelse i de træproducerende lande, forvaltningspraksis og handel (navnlig markedsadgang). EF forbereder i øjeblikket et FLEGT-projekt i Indonesien inden for disse rammer, men der kan også være behov for et tilknyttet regionalt initiativ, navnlig i lyset af den omfattende intraregionale handel med træ.

Det er af afgørende betydning for begge regioner, at den videnskabelige forskning har direkte relevans for samfundet. Det videnskabelige og teknologiske samarbejde skal finde sted på videnskabelige områder, der kan anvendes direkte på produktive aktiviteter, og sigte mod at sikre forbindelsen mellem forskningscentrene og universiteterne på den ene side og industrien på den anden side.

Aktionslinje

EU-ASEAN samarbejdet på det videnskabelige og teknologiske område skal omfatte:

- Udvikling af et strategisk koncept og design for biregionalt, videnskabeligt og teknologisk samarbejde
- Gennemførelse af biregionale videnskabelige og teknologiske samarbejdsaktiviteter baseret på den faktiske og potentielle forskningskapacitet i de to regioner
- Fremme af specifikke programmer for forskning og teknologisk samarbejde på bestemte områder (bl.a. bioteknologi inden for landbrug og skovbrug, fødevarerikkerhed, hygiejne inden for fødevareindustrien, e-learning).

Højere uddannelse og kultur

Den aktuelle situation

Samarbejdet mellem Europa og Sydøstasien om højere uddannelse og kultur er et centralt element, da det er af grundlæggende betydning for en større gensidig forståelse og viden. ASIA-Link ordningen og EU-ASEAN universitetsnetværksprogrammet har med succes fremmet samarbejdet inden for højere uddannelse mellem de to regioner siden starten af 2002. En lang række multilaterale og gensidigt fordelagtige samarbejdsprojekter og bæredygtige networkingaktiviteter er nu ved at blive udviklet under begge initiativer.

Identificerede emner

Samarbejdet inden for højere uddannelse er af afgørende betydning for

- forbedring af den gensidige forståelse og af kendskabet til Europa i Sydøstasien og omvendt
- genpositionering af Europa som en vigtig partner inden for højere uddannelse og som et ekspertisecenter i Sydøstasien
- fremme af den videnskabelige og teknologiske udvikling, hvorved vækst og konkurrenceevne forbedres
- styrkelse af Europas økonomiske og kulturelle tilstedeværelse i Sydøstasien (og omvendt).

Aktionslinje

- Udvikle regionale og bilaterale strategiske dialoger med interesserede parter på de forskellige niveauer af nationale myndigheder, nationale sammenslutninger af højere uddannelsesinstitutioner og nationale rektorkonferencer.
- Fortsætte gennemførelsen af **Asia-Link** og **ASEAN-EU University Network Programmes**, der med succes fremmer samarbejdet inden for højere uddannelse.
- Støtte stipendieordninger via initiativer såsom **Erasmus Mundus**.
- Fremme samarbejdet på det **kulturelle** område med henblik på at øge den gensidige forståelse mellem de civile samfund i Sydøstasien og Europa, navnlig ved at støtte arbejdet i **Asia-Europe Foundation**.

Energi

Den aktuelle situation

Energi hænger direkte eller indirekte sammen med hver enkelt af de seks sektorprioriteter i Fællesskabets udviklingspolitik. Endvidere er det et element, der har afgørende betydning for realiseringen af FN's millennium-udviklingsmål. Samtidig hænger EU's forsyningsikkerhed nøje sammen med udviklingslandenes, herunder landene i Sydøstasien. Den forventede stigning i forbruget af fossilt brændsel og forværringen af miljøproblemerne, navnlig klimaændringerne og luftforureningen, vil gøre forbindelsen endnu tættere i fremtiden.

Identificerede emner

Generelt bør denne sektor fortsat forblive et centralt element i samarbejdet på grund af den forventede vækst i energiefterspørgslen i Sydøstasien og regionens betydelige energiresourcer (f.eks. er Indonesien nu verdens største eksportør af flydende naturgas). Skridt i retning af et mere sammenhængende og integreret energisystem i Sydøstasien og muligvis en frihandelsaftale mellem ASEAN og Kina øger EU's interesse i politiske udvekslinger og etablering af et godt handels- og investeringsklima.

Aktionslinje

- Indlede en strategisk dialog på regionalt plan om energispørgsmål
- Fortsætte de eksisterende samarbejdsinitiativer på områder såsom samgenerering eller vedvarende energikilder

Transport

Søfartssikkerhed:

Den aktuelle situation

Piratvirksomhed er et reelt problem i havområderne i Sydøstasien, hvilket har indlysende konsekvenser for handel, transport og regional sikkerhed. Begrebet søfartssikkerhed omfatter piratvirksomhed, men også tilknyttet kriminalitet såsom terrorisme, smugling af migranter og illegal handel med narkotika og våben og miljøkriminalitet. Regionens økonomiske nedtur har bidraget til et opsving i piratvirksomhed og i antallet af væbnede røverier på havet.

Identificerede emner

En EU-ASEAN konference om søfartssikkerhed, der blev afholdt i Manila i 2002, understregede den betydning, som problemet har for regionen og for regionens handelspartnere, herunder EU. ASEAN Regional Forum (ARF) har udstedt en erklæring om piratvirksomhed og behovet for at udforme og gennemføre regionale strategier for søfartssikkerhed og multilateralt samarbejde⁴¹. Den Internationale Søfartsorganisation (IMO) har opfordret landene i Sydøstasien til at indgå regionale samarbejdsaftaler om bekæmpelse af piratvirksomhed og væbnet røveri mod skibe⁴². Der er endnu ikke opnået enighed om en endelig aftale for hele ASEAN, men der udfoldes bestræbelser, navnlig med hensyn til en bedre informationsudveksling.

⁴¹ ARF Statement on Piracy, Intersessional Group on Confidence Building Measures, Vientiane, 2003.

⁴² Undergruppe under IMO på det regionale møde i Komité for Sikkerhed til Søs i Singapore, marts 2001.

Aktionslinje

- Ekspertene har ligeledes drøftet retningslinjerne for regionalt samarbejde og EU-bistand.
- Indlysende løsninger er vedtagelsen af søfartssikkerhedsforanstaltninger, herunder havnesikkerhed og satellitovervågningssystemer, og øget samarbejde mellem de berørte lande med faglig bistand fra de vigtigste brugere af sejlruterne såsom Japan og EU.
- Mulighederne for samarbejde om skibssporingssystemer, maritime politimyndigheder og harmonisering af information og lovgivning bør undersøges for at lette efterforskning og retsforfølgning af lovovertrædere. EU kan stille specifik ekspertise og bedste praksis til rådighed og bidrage til at tilrettelægge uddannelse og gennemføre analyser af landenes behov. EU bør navnlig fremme regionalt samarbejde om spørgsmålet, hvis der indgås reelle forpligtelser i form af en regional aftale eller endog i tilfælde af en aftale mellem nogle af de berørte lande.

Luftfartsforbindelser

Den aktuelle situation

Luftfartsforbindelserne mellem EU og de sydøstasiatiske lande er i dag omfattet af bilaterale aftaler mellem EU's medlemsstater og de sydøstasiatiske lande. Disse aftaler begrænser friheden for flyselskaber, der ejes af personer bosat i et af to bestemte lande, til at drive luftfartsforbindelser mellem disse to lande. I juni 2003 nåede EU for første gang til enighed om rammerne for gennemførelse af internationale luftfartsforhandlinger. De fastlagte rammer indeholder bestemmelser både om, at Kommissionen skal gennemføre forhandlinger med tredjelande på vegne af Fællesskabet og om, at medlemsstaterne skal videreføre deres bilaterale kontakter på grundlag af principper vedtaget i fællesskab.

Identificerede emner

I henhold til en dom afsagt af EF-Domstolen skal alle luftfartsaftaler, der omfatter nationale bestemmelser, ændres, så de afspejler EU's eksistens og for at fjerne forskelsbehandling enten via nye bilaterale forhandlinger eller via forhandlinger forestået af Kommissionen på vegne af hele EU. På grund af betydningen af det sydøstasiatiske marked for luftfart vil det seriøst blive overvejet at indlede forhandlinger med lande i regionen, navnlig når et land selv har udtrykt interesse for at skabe fremskridt.

Aktionslinje

- EU's medlemsstater vil søge at ændre deres eksisterende bilaterale aftaler med de sydøstasiatiske lande for at fjerne forskelsbehandling mellem europæiske flyselskaber og for at bringe aftalerne i overensstemmelse med fællesskabslovgivningen.
- Fællesskabet vil undersøge potentialet for aftaler på fællesskabsplan med individuelle lande i Sydøstasien og med grupper af lande både for at fjerne juridiske problemer og for at udvide mulighederne for flyselskaberne og forbrugerne.
- Fællesskabet vil overveje alle anmodninger fra sydøstasiatiske lande, der ønsker at intensivere og udvide lufttransportforbindelserne.

Flysikkerhed og flyvedygtighed:

Den aktuelle situation

Flysikkerhed og flyvedygtighed er et indlysende område af fælles interesse. Der har udviklet sig et betydeligt samarbejde mellem EU og Sydøstasien på dette område. Kommissionen støtter COSCAP-programmet (Co-operative Development of Operational Safety and Continuing Airworthiness) for Sydøstasien, der sigter mod at dele de begrænsede inspektørressourcer mellem medlemslandene og harmonisere reglerne og de øvrige kriterier, der udgør grundlaget for inspektionerne. Den har ligeledes lanceret et EF-Asien samarbejdsprojekt om civil luftfart, der omfatter alle ASEAN-landene undtagen Myanmar.

Identificerede emner

Nogle lande i Sydøstasien har fortsat behov for at indføre velordnede reguleringsorganer. Sydøstasien må harmonisere sine love og administrative bestemmelser om flysikkerhed og flyvedygtighed yderligere.

Aktionslinje

- Supplere resultaterne af COSCAP-Sydøstasien
- Støtte etableringen af velordnede reguleringsorganer i de fattigste lande og "regionale initiativer" via bilaterale dialoger og samarbejdsaktiviteter
- Støtte en yderligere harmonisering af lovgivningen og de administrative foranstaltninger vedrørende flysikkerhed og flyvedygtighed i Sydøstasien via regionale dialoger og samarbejdsaktiviteter

Informationssamfundet

Den aktuelle situation

Informationsteknologi og elektroniske kommunikationsnetværk og –tjenester underbygger økonomisk og social udvikling samt udvikling af informationssamfundet. Den Europæiske Union har for at fremme informationssamfundet lanceret eEuropa-initiativerne 2002 og 2005. Samtidig fokuserer mange af regeringerne i Sydøstasien og ASEAN i betydelig grad på udvikling af informationssamfundet, og de er ivrige for at udvikle et konkret samarbejde på dette område, som de anser for at have et stort potentiale for øget handel, tættere social samhørighed, tættere kulturelle bånd og økonomisk vækst.

Identificerede emner

En nøjere koordinering af EU's og Sydøstasiens politikker er til gavn for begge regioners økonomiske udvikling.

Aktionslinje

- Udvikling af en omfattende regional dialog om forskellige aspekter af informationssamfundet, herunder ikke blot elektroniske kommunikationspolitikker og lovgivning, men også sociale aspekter
- Samarbejde om at skabe forbindelse og interoperabilitet mellem Den Europæiske Unions og de sydøstasiatiske netværk og tjenester og om standardisering og formidling af nye informations- og kommunikationsteknologier
- Fremme af fælles projekter for forskning i informations- og kommunikationsteknologi og industrielle applikationer inden for elektronisk kommunikation
- Etablering af et netværk af kontakter mellem Europa-Kommissionen og medlemsstaterne, der kan styre samarbejdet om informationssamfundet med Asien

- ASIA-IT&C programmet kan bidrage til denne aktionslinje.

Statistikker

Den aktuelle situation:

1. Statistikker over udenrigshandlen:

Der findes ingen fælles ASEAN-rammer for gennemførelse af procedurerne og toldkodeksen. Derfor er der også visse uoverensstemmelser mellem Fællesskabets og ASEAN's tal såvel som inden for ASEAN-regionen.

2. Udenlandske direkte investeringer (FDI):

ASEC og medlemslandene står over for det problem at skulle udarbejde harmoniserede oplysninger om FDI, inklusive FATS. De mangler både kapacitet og metodologisk forståelse.

Identificerede emner

1. Statistikker over udenrigshandlen:

Behov for at opnå harmoniserede tal på både regionalt og nationalt plan.

2. Udenlandske direkte investeringer (FDI):

Behov for at udvikle detaljerede og pålidelige data og statistikker, herunder kapacitetsopbygning inden for ASEC og de statistiske organer i medlemslandene.

Aktionslinje

For både "Statistikker over udenrigshandlen" og "Udenlandske direkte investeringer":

- Skabe en dialog med ASEC for at identificere en række foranstaltninger på disse områder både på nationalt og på regionalt plan
- Mulig faglig bistand på de nævnte områder.

Generelt:

- Muliggøre kapacitetsopbygning på det statistiske område generelt.

For at disse specifikke mål kan nås, er der behov for pålidelige, harmoniserede og nøjagtige statistiske oplysninger til brug ved gennemførelsen og vurderingen af de vigtigste politikker, navnlig på området økonomiske spørgsmål og handelsspørgsmål, migration og god regeringsførelse.

Statistiske handlingsplaner bidrager i sidste ende til at styrke de regionale og nationale institutioner samtidig med, at de forfølger Fællesskabets prioriterede politiske mål (regional integration, bekæmpelse af fattigdom, sundhed og uddannelse osv.).

BILAG IV

DE AKTUELLE RAMMER FOR SAMARBEJDE MED SYDØSTASIEN

Fællesskabets retsgrundlag for samarbejde med landene i Sydøstasien er ALA (Asien og Latinamerika) forordningen af 1992⁴³.

Kommissionen fremsatte i 2002 et forslag til en ny ALA-forordning⁴⁴. Forslaget tager hensyn til resultaterne af en uafhængig evaluering af gennemførelsen af den nuværende forordning, som blev gennemført i 2002. Disse nye juridiske rammer vil styrke dialogen mellem Kommissionen og EU's medlemsstater om den strategiske programmering af samarbejdet betydeligt og sikre en hurtigere gennemførelse af projekter og programmer. Forslaget er nu på vej gennem Fællesskabets beslutningsproces med drøftelser i Rådet og Europa-Parlamentet.

I øjeblikket står der en række centrale EF-samarbejdsinstrumenter til rådighed for Sydøstasien, der i rent praktisk henseende kan klassificeres således

(1) Tematiske/horisontale programmer (bl.a. miljø og tropiske skove, narkotikabekæmpelse, hjemstavnsfordrevne mennesker, menneskerettigheder og demokrati, ngo-medfinansiering), der finder anvendelse over hele verden

(2) Programmer for hele Asien (Asia IT&C, Asia-Urbs, Asia-Link, Asia-Invest)

(3) Regionalt samarbejde med ASEAN-landene

(4) Bilateralt økonomisk samarbejde og udviklings-samarbejde med de enkelte lande i Sydøstasien.

De tematiske/horisontale programmer og programmerne for hele Asien gennemføres på grundlag af strategiske flerårige retningslinjer og programmeringsdokumenter, der tages op regelmæssigt, så de er i overensstemmelse med EF-politikkerne, der hele tiden udvikler sig.

Det regionale og bilaterale samarbejde fastlægges i 5-årige regionale strategidokumenter/landestrategidokumenter (RSP/CSP), der omfatter 3-årige regionale/nationale vejledende programmer (RSP/NIP). Disse dokumenter udgør sammenhængende rammer for mobilisering af alle ovennævnte finansielle instrumenter for levering af støtte til hvert enkelt land og region.

Mens Kommissionen i 2002 afsluttede landestrategidokumenter/nationale vejledende programmer for alle de støtteberettigede enkeltlande i Sydøstasien (Indonesien, Østtimor, Filippinerne, Vietnam, Thailand, Malaysia, Cambodia, Laos), vil programmet for samarbejde med ASEAN (regionale strategidokumenter/regionale vejledende programmer) blive offentliggjort i slutningen af 2003. EF-ASEAN samarbejdsprojekter vil hovedsagelig fokusere på de prioriterede områder, der er skitseret i nærværende meddelelse.

Da de finansielle ressourcer til regionen sandsynligvis vil forblive stabile i en forudseelig fremtid, sikrer strategidokumenterne og de vejledende programmer generelt EF-bistanden til regionen øget kvalitet og effektivitet.

⁴³ Rådets forordning nr. 443/92 af 25. december 1992.

⁴⁴ KOM(2002) 340 af 2. juli 2002.

BILAG V

Den Europæiske Investeringsbank (EIB)

BAGGRUND

Den Europæiske Investeringsbanks operationer i Asien og Latinamerika (ALA) startede i 1993 og støtter EU's politikker i overensstemmelse med betingelserne i det ALA-mandat, som banken har fået af EU-medlemsstaterne.

Banken udvælger projekter, der er i det lands interesse, i hvilket de gennemføres, og i EU's interesse (gensidig interesse). I denne forbindelse vil der blive lagt særlig vægt på opbakning af EU's udenlandske direkte investeringer (FDI). Bankens normale kriterier (økonomisk begrundelse, teknisk levedygtighed, selv bærende finansiering og miljømæssig bæredygtighed) anvendes i vurderingsprocessen. EIB har ingen lofter for udlån til et enkelt land, og långivningen er derfor i vid udstrækning et resultat af efterspørgslen. I perioden 1993-2002 blev næsten 80 % af EIB's lån i Asien ydet til ASEAN-landene, selv om banken søger at opnå en relativt ligelig fordeling blandt partnerlandene.

Banken anvender i stigende grad operationer under risikodelingsgarantiordningen, hvilket indebærer, at den kommercielle risiko dækkes af en basisrentegaranti, mens den politiske risiko dækkes af EU's budgetgaranti. Den politiske risiko omfatter tab som følge af manglende mulighed for overførsel af valuta, ekspropriering, krig og interne konflikter. Til støtte for udviklingen af den private sektor er omkring 55 % af alle operationer i Asien blevet finansieret under denne ordning, hvilket er mere end det mål på 30 %, der er fastsat i Rådets beslutning.

EIB opererer i Asien inden for rammeaftaler indgået med de støtteberettigede lande, hvori retsgrundlaget for gennemførelse af projekterne er fastlagt. Indtil videre er der indgået rammeaftaler med følgende ASEAN-lande: Indonesien, Filippinerne, Thailand og Vietnam. Andre støtteberettigede lande, nemlig Laos, Malaysia og Singapore, som der er blevet rettet henvendelse til, har endnu ikke underskrevet sådanne aftaler.

Da den politiske risikodækning af EIB-lån er knyttet til rammeaftaler indgået med de støtteberettigede lande, bør lånet i princippet anvendes i det land, hvor låntageren har hjemme. Nogle af de mest trængende lande i Greater Mekong-programmet, såsom Laos og Cambodia, er derfor ikke omfattet, førstnævnte fordi det ikke har underskrevet en rammeaftale og sidstnævnte, fordi det end ikke er støtteberettiget. Der er derfor behov for, at EIB stiller de globallån til rådighed (se hovedteksten).

RESULTATER OG VURDERING

Siden starten af ALA-mandatet i 1993 har EIB støt øget sit bidrag til finansieringen af investeringer i regionen. I denne periode overstiger ASEAN's andel som modtager af EIB's lån til ALA-landene dets andel som modtager af EU's FDI i regionen (28 % sammenlignet med 6 %). De grundlæggende tal findes i nedenstående tabel:

Tabel 1: EIB's udlån og EU's udenlandske direkte investeringer

EIB's UDLÅN (1993-2002)				EU'S FDI 1955-2001(*)		
		mio. EUR	%		mia. EUR	%
I alt ALA		2 898	100		228,1	100
Heraf ASEAN		800	28		12,8	6
. Indonesien	300		38	2,5		20
. Filippinerne	290		36	3,0		23
. Thailand	155		19	6,3		49
. Vietnam	55		7	1,0		8
	800		100	12,8		100
				(*) kilde: Eurostat		

En rimelig balance og spredning er ligeledes nået for så vidt angår fordelingen på sektorer:

Tabel 2: Fordeling af EIB's lån til ASEAN-landene pr. sektor (1993-2002):

SEKTOR DISTRIBUTION	mio. EUR	%
Airports	80	10
Industri (inkl. telekommunikation)	168	21
Olie og gas	230	29
Power	142	18
Vand og kloakering	150	19
Globallån til SMV'er	30	3
I ALT	800	100

Ved udvælgelsen af projekter har banken navnlig støttet de projekter, der bidrager til en væsentlig forbedring af tjenesterne, til lavere takster gennem en mere effektiv anvendelse af ressourcerne og til en forbedring af den miljø- og sundhedsmæssige situation (navnlig via vandforsynings- og kloakeringsprojekter).

Endvidere har banken fortsat bestræbt sig på at lade SMV'erne nyde godt af dens finansiering via globallån. Under det aktuelle ALA III-mandat (2001-2007) er der indtil videre blevet afsat 9 % af midlerne til sådanne faciliteter; denne andel vil sandsynligvis stige i fremtiden.

EIB'S MERVÆRDI

EIB's operationer i ASEAN blev struktureret i samarbejde og overensstemmelse med Den Asiatiske Udviklingsbank og banksektoren. For sidstnævnte spiller EIB en rolle som katalysator, ligesom den fungerer som formidler i forbindelse med forbedring af projektkvaliteten og den finansielle bæredygtighed.

I den aktuelle situation har låntagere meget begrænset adgang til mellemlang og langsigtet finansiering. Derfor har de kunnet drage fordel af EIB's finansiering, da banken stiller langsigtede ressourcer til rådighed på favorable vilkår (EIB er klassificeret AAA), der bidrager til at styrke låntagerens finansielle struktur ved at forlænge forfalds- og henstandsperioden i forbindelse med dennes forpligtelser og nedbringe gældsbyrden.

FORØGELSE AF EIB'S FINANSIERING

Til trods for efterdønningerne af den asiatiske krise og situationen i Argentina tegner de projekter, der blev underskrevet eller godkendt i de første tre år af ALA III-mandatet 2000-2007, sig for næsten halvdelen af den samlede finansiering, der er til rådighed under mandatet (2,1 mia. EUR ud af 2,4 mia.). Dette er et klart udtryk for, i hvor høj grad efterspørgslen efter EIB-lån i disse regioner overstiger de aktuelle tilgængelige ressourcer. Banken var derfor tvunget til at rationere sin finansiering, navnlig ved at de lån, der blev ydet, mange gange var mindre end det beløb, der blev anmodet om, selv om dette lå inden for loftet på 50 % af de samlede projektudgifter. Denne situation vil uden tvivl forværres i den nærmeste fremtid, fordi udlånsbeløbet, på grund af de begrænsede beløb, der står til rådighed under det nuværende mandat, kun vil ligge på 320 mio. EUR om året for både Asien og Latinamerika i den resterende fireårsperiode. Dette vil nedsætte effektiviteten og betydningen af et potentielt effektivt redskab i tilknytning til EU's samarbejdsinstrument med ALA-landene og til den økonomiske politik.

Finansieringen af den private sektors investeringer fokuserer på et bestemt aspekt af gensidig interesse til støtte for EU's samarbejdspolitik. Der er imidlertid også andre aspekter af gensidig interesse i projekter, der kunne være relevante for EIB's finansielle deltagelse, navnlig infrastrukturinvesteringer for at fremme den private sektors initiativer og samarbejde, investeringer i forbedring af miljømæssige og sociale vilkår og regional integration, hvortil ASEAN-partnerlandene i stigende grad anmoder om støtte fra EIB. I denne henseende henvises der navnlig til det økonomiske samarbejdsprogram for Greater Mekong Sub-region (GMS), der sigter mod at fremme højt prioriterede subregionale projekter inden for sektorer såsom transport, telekommunikation og energi.

EIB's rolle som EU's gren for finansiering af investeringer i ALA anerkendes i stigende grad af disse regeringer, og der blev gentagne gange anmodet om, at det beløb, der var afsat under det aktuelle mandat, blev hævet, hvilket har bidraget til at fremme EU's politik for udviklingsbistand og samarbejde. Dette spørgsmål blev rejst i forbindelse med topmøderne mellem de to regioner f.eks. det seneste EU-ASEAN og EU-LAC møde i Madrid i maj 2002.